

Општина Мали Зворник

Извештај о учинцима спровођења Плана развоја општине Мали Зворник 2020-2027.

за период 2020-2023. године

-Мали Зворник, децембар 2024. године-

Садржај

Увод.....	3
Процес израде извештаја о учинцима спровођења плана развоја и учесници.....	4
Збирни преглед.....	5
Правци развоја, приоритетни циљеви и мере.....	8
Правац развоја 1 – Одрживи економски развој.....	8
Приоритетни циљ 1 – Одрживи туризам.....	10
Приоритетни циљ 2 – Унапређени услови за развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва (ММСПП)	16
Приоритетни циљ 3 – Одрживи развој пољопривреде.....	22
Правац развоја 2 – Једнак приступ и квалитетне услуге за све грађане	29
Приоритетни циљ 4 – Повећан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем	31
Приоритетни циљ 5 – Обезбеђена доступност неформалном образовању и ваннаставним активностима за децу и младе	34
Приоритетни циљ 6 – Повећан обухват старијих лица услугама помоћи у кући и другим услугама социјалне заштите	37
Правац развоја 3 – Комунална инфраструктура и услуге у служби заштите животне средине и унапређења квалитета живота	41
Приоритетни циљ 7 – Унапређена водоводна мрежа.....	43
Приоритетни циљ 8 – Успостављен функционалан и одржив систем управљања отпадним водама	47
Приоритетни циљ 9 – Замена система система даљинског грејања на природни гас системом на биомасу.....	50
Приоритетни циљ 10 – Унапређени јавни простори	54
Будуће праћење и извештавање о спровођењу и учинцима спровођења Плана развоја општине Мали Зворник за период 2020-2027. године	59

Увод

Општина Мали Зворник је у децембру 2019. године усвојила *План развоја општине Мали Зворник 2020-2027. године* као плански документ најширег обухвата и највишег значаја. Овим документом је дефинисана визија развоја општине Мали Зворник као жељено стање у будућности. На бази анализе стања у општини у 2019. години када је документ припреман, а у складу са дефинисаном визијом, приоритизована су најзначајнија питања и проблеми од јавног интереса или важности за благостање у општини, те на основу тога одређени приоритетни циљеви које треба постићи у осмогодишњем периоду (од 2020. до 2027. године). За сваки од приоритетних циљева утврђене су мере и/или групе мера, као скуп кључних и повезаних активности које се предузимају ради постизања приоритетних циљева, односно жељеног стања на крају периода за који је донет план развоја.

Општина је од усвајања плана развоја усвојила средњорочни план за период 2022-2024. године. Нису рађени средњорочни планови за друге периоде, као ни годишњи извештаји о спровођењу средњорочног плана, односно плана развоја.

*Законом о планском систему*¹ прописана је обавеза јединице локалне самоуправе да на трогодишњем нивоу израђује и усваја извештаје о учинцима спровођења плана развоја. Извештавање о учинцима треба да на реалан и прегледан начин пружи информације о постигнућима спровођења предвиђених мера, тј. о степену промене који је настао спровођењем мера и о степену достизања приоритетних циљева плана развоја општине за референтни извештајни период. Поступак извештавања подразумева институционалну координацију по угледу на процес израде плана развоја, анализу података и информација које пружају органи и организације одговорни за спровођење мера из плана развоја, узимање у обзир спровођења повезаних циљева и мера из средњорочних планова општине и сл. На тај начин, изводе се и закључци о релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости мера, реалности постављених циљева, и разматрају потребе за прилагођавањем и унапређењима у даљем процесу спровођења плана развоја.

Извештај о учинцима спровођења Плана развоја општине Мали Зворник 2020-2027. за период 2020-2023. године је први извештај о учинцима плана развоја који Општина Мали Зворник израђује. Урађен је уз стручну подршку која је Општини Мали Зворник додељена посредством Сталне конференције градова и општина из средстава Европске уније, у оквиру Програма ЕУ Exchange 6 – „Повећање кредибилитета планирања, програмског буџетирања и контроле извршења јавних расхода на локалном нивоу у Србији“.

¹ „Сл. гласник РС“ бр. 30/2018

Процес израде извештаја о учинцима спровођења плана развоја и учесници

Процес израде Извештаја о учинцима спровођења Плана развоја општине Мали Зворник 2020-2027. године, за период 2020-2023. године водио је Општински тим за израду извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који је формиран 20. августа 2024. године Решењем председника Општине². У Општински тим именована су следећа лица:

1. Бранко Илић, запослен у Општинској управи на пословима „заменика начелника Општинске управе“;
2. Зоран Бркић, запослен у Општинској управи на пословима „руководилац Одељења за привреду, инспекцијске послове урбанизам и обједињену процедуру“
3. Милан Јевтић, запослен у Општинској управи на радном месту „Послови буџета“;
4. Маријана Максимовић, запослена у Општинској управи на пословима „шефа Службе буџета“;
5. Борис Катић, запослен у Општинској управи на пословима „шеф Службе за информационе технологије“.

Чланови Општинског тима су, уз стручну подршку експерата који су ангажовани од стране Сталне конференције градова и општина у оквиру Програма ЕУ Exchange 6 – „Повећање кредибилитета планирања, програмског буџетирања и контроле извршења јавних расхода на локалном нивоу у Србији“, који је финансиран из средстава Европске уније, интензивно радили на изради овог извештаја у периоду јул – новембар 2024. године.

У току прве фазе процеса рађена је анализа планске и финансијске документације локалне самоуправе и прикупљени подаци од стране релевантних сектора општинске управе, директних и индиректних корисника буџета, односно организација и структура одговорних за имплементацију мера. Циљ је био да се прикупе релевантни подаци и информације о статусу мера из плана развоја и средорочног плана по развојним правцима, а што је укључивало информације које се односе на планиране (циљане) и остварене вредности показатеља учинка на нивоу циљева (приоритетних циљева у плану развоја, односно општих и посебних циљева у средњорочном плану) и мера, као и износе финансијских средстава – планираних и утрошених.,

У наредној фази рађена је анализа прикупљених података. Фокус анализе био је на упоређивању оствареног у односу на планирано, како на нивоу показатеља, тако и на нивоу финансија. На нивоу показатеља, посматран је напредак у односу на полазне вредности, одступање у односу на план, те кретање вредности показатеља кроз време. На нивоу финансија посматрана су утрошена средства у односу на план, као и корелација између утрошених финансијских средстава и постигнутих ефеката. У процесу анализе прибављених информација, мапирани су кључни изазови у имплементацији мера и достизању циљева, као и препоруке за наредни период спровођења плана развоја.

У процесу припреме извештаја, важан корак подразумевао је укључивање јавности, односно релевантних локалних актера. Нацрт извештаја је електронском поштом прослеђен свим релевантним заинтересованим странама и постављен на званични веб сајт Општине, како би се прикупиле повратне информације (коментари, примедбе, допуне, измене, питања и сл.).

Након обраде добијених коментара од стране заинтересованих страна, урађена је финализација нацрта извештаја, који је потом представљен Општинском већу. Коначни предлог извештаја усвојен је од стране Општинског већа дана, и упућен Скупштини општине на усвајање.

² Решење о формирању општинског тима за израду извештаја о учинцима спровођења плана развоја број 002141167 2024 06107 002 000 020 014 04 002 од 20.8.2024. године

Збирни преглед

Општина Мали Зворник налази се у западном делу Србије, уз десну обалу реке Дрине (око 40 км), која уједно представља и границу са суседном Босном и Херцеговином. Заузима простор од 184 км² на којем се налази 12 насеља, од чега једино Мали Зворник има карактеристике урбане средине.

Становништво и површина:

	01. Површина (у км²)	184
02. Број становника према Попису 2011		12.482
03. Број становника према Попису 2022		11.219
04. Број становника 2023		11.560

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

	2019³	2020	2021	2022	2023
01. Број запослених	2.717	2.777	2.945	3.066	3.057
02. Број незапослених	1667	1663	1215	990	977
03. Просечна нето зарада (у РСД)	44.622	48.737	52.352	58.246	67.248

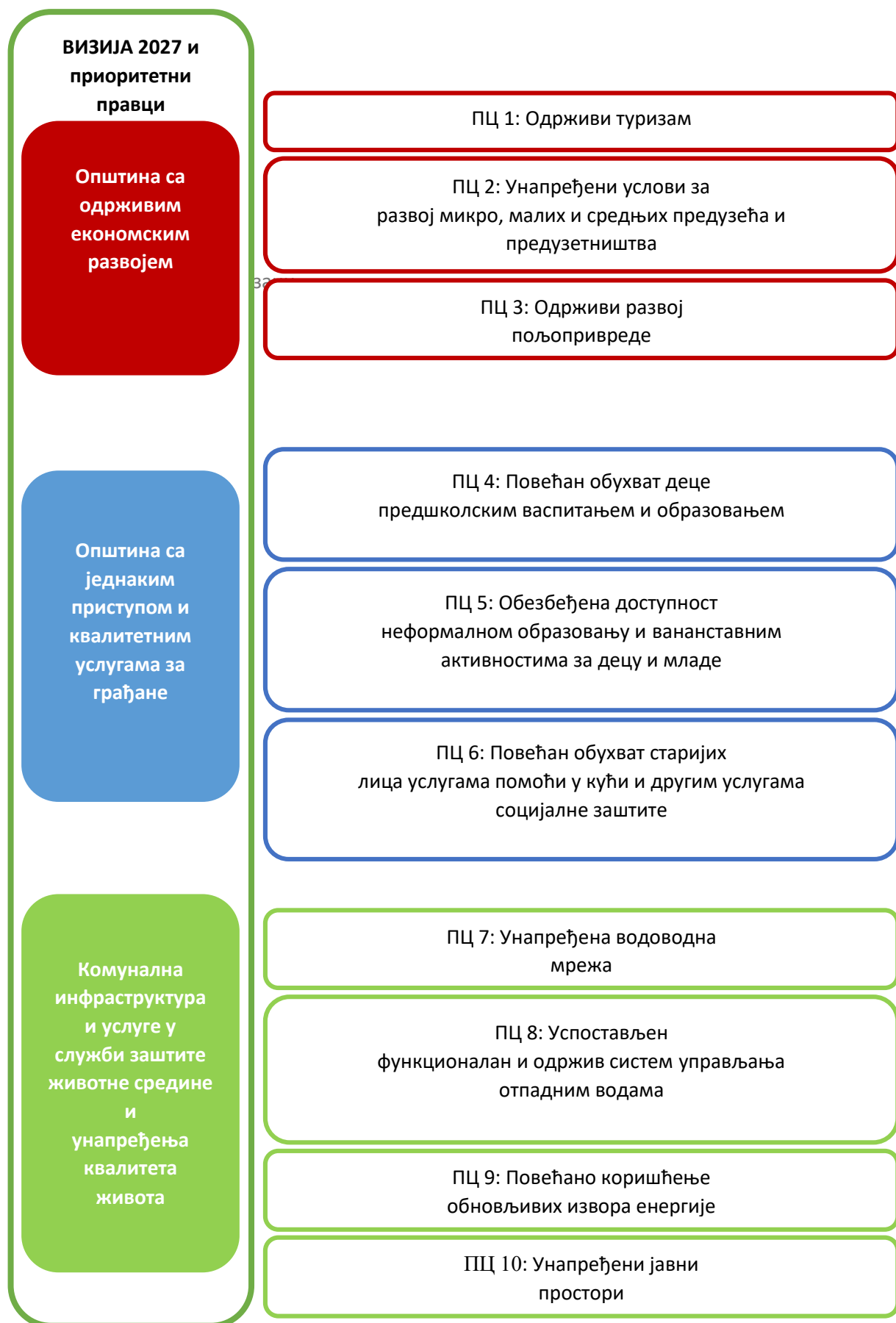
<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#> (2.8.2024)

Поред Плана развоја за 2020-2027. годину, као кровног документа развојног планирања на локалном нивоу, спроводе се још и следећи документи јавних политика:

- Стратегија одрживог развоја општине Мали Зворник 2019-2025.
- Стратегија развоја образовања и васпитања деце предшколског узраста општине Мали Зворник за период 2020 – 2025.
- Стратегија руралног развоја општине Мали Зворник за период од 2022. до 2026.
- Стратегије безбедности саобраћаја на путевима општине Мали Зворника
- Програм развоја туризма 2024-2028.

³ Подаци за 2019: Општине и региони у Србији 2020

Слика 1: Шематски приказ визије, приоритетних праваца и приоритетних циљева дефинисаних Планом развоја општине Мали Зворник 2020-2027. године

Користећи семафорску скалу, у табели испод су приказани учинци, односно степен остварења циљних вредности које су биле резултат спровођења мера и активности током извештајног периода.

ПЦ 1: Одрживи туризам	
Мера 1.1: Развој механизма за управљање развојем туризма	
Мера 1.2: Стварање услова за изградњу недостајућих капацитета у туризму	
Мера 1.3: Промоција туристичке понуде и едукација актера у туризму	
Мера 1.4: Развој ланаца вредности у туризму	Нема података
ПЦ 2: Унапређени услови за развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва (ММСПП)	
Мера 2.1: Развој механизма за унапређење услова за развој ММСПП	
Мера 2.2: Промоција иновација и предузетништва	
Мера 2.3: Развој инфраструктуре	
ПЦ 3. Одрживи развој пољопривреде	
Мера 3.1: Подстицаји за унапређење конкурентности пољопривредних газдинстава	
Мера 3.2: Информисање и едукација пољопривредних произвођача	
Мера 3.3: Унапређење и развој руралне инфраструктуре	
Мера 3.4: Унапређење економских активности на селу	
ПЦ 4. Повећан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем	
Мера 4.1: Проширење капацитета за предшколско васпитање и образовање	
Мера 4.2: Проширење и унапређење програма у предшколском васпитању и образовању	
ПЦ 5. Обезбеђена доступност неформалном образовању и вананставним активностима за децу и младе	
Мера 5.1: Развој инфраструктуре за вананставне активности	
Мера 5.2: Подршка програмима неформалног образовања и другим облицима вананставних активности	
ПЦ 6. Повећан обухват старијих лица услугама помоћи у кући и другим услугама социјалне заштите	
Мера 6.1: Унапређење услуге помоћи у кући за старија и одрасла лица	
ПЦ 7: Унапређена водоводна мрежа	
Мера 7.1: Реконструкција дотрајале водоводне мреже и изградња недостајуће	
Мера 7.2: Увођење даљинског управљања водоснабдевањем	
Мера 7.3: Информативно-едукативна кампања за рационално коришћење воде	
ПЦ 8: Успостављен функционалан и одржив систем управљања отпадним водама	
Мера 8.1: Изградња јавне фекалне канализације са ППОВ	
Мера 8.2: Унапређење система кишне канализације	
ПЦ 9: Повећано коришћење обновљивих извора енергије	
Мера 9.1: Замена система даљинског грејања на природни гас системом на биомасу	
Мера 5.1.1: Повећање енергетске ефикасности у јавним зградама	
Мера 5.1.2: Суфинансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова	
ПЦ 10: Унапређени јавни простори	
Мера 10.1: Уређење јавних простора у насељима	
Мера 4.1.1: Изградња нових саобраћајница у насељима	
Мера 4.1.2: Изградња моста и уређење обалоутврде у Амајићу	

Правци развоја, приоритетни циљеви и мере

Правац развоја 1 – Одрживи економски развој

Привреда општине Мали Зворник базира се на производњи електричне енергије, преради камена и дрвета, пољопривреди и туризму.

Производња електричне енергије, односно ЈП ХЕ „Зворник“, са инсталисаном снагом од 96 мегавата чини окосницу привредних активности. Након ревитализације укупна инсталисана снага агрегата износи 124 MW, што је за 30% више у односу на претходно инсталисану снагу која је износила 96 MW. Ово је практично повећање инсталисане снаге за снагу једног агрегата. Ревитализацијом се допринело већој производњи електричне енергије, мањим трошковима одржавања и продужењу животног века ове хидроелектране за нових 40 година.

У области експлоатације и прераде минералних сировина водећу улогу у општини има предузеће Равнаја. У области трговине, једна од водећих у погледу пословања и броја запослених последњих година је трговина “Скроз” доо, која у неколико продавница у Малом Зворнику и околним насељима запошљава преко 200 радника.

Важан резултат на плану смањења незапослености је покретање фабрике за производњу текстила где је до сада примљено више од 200 радника и погона за прављење ПВЦ столарије где је запослено око 40 радника.

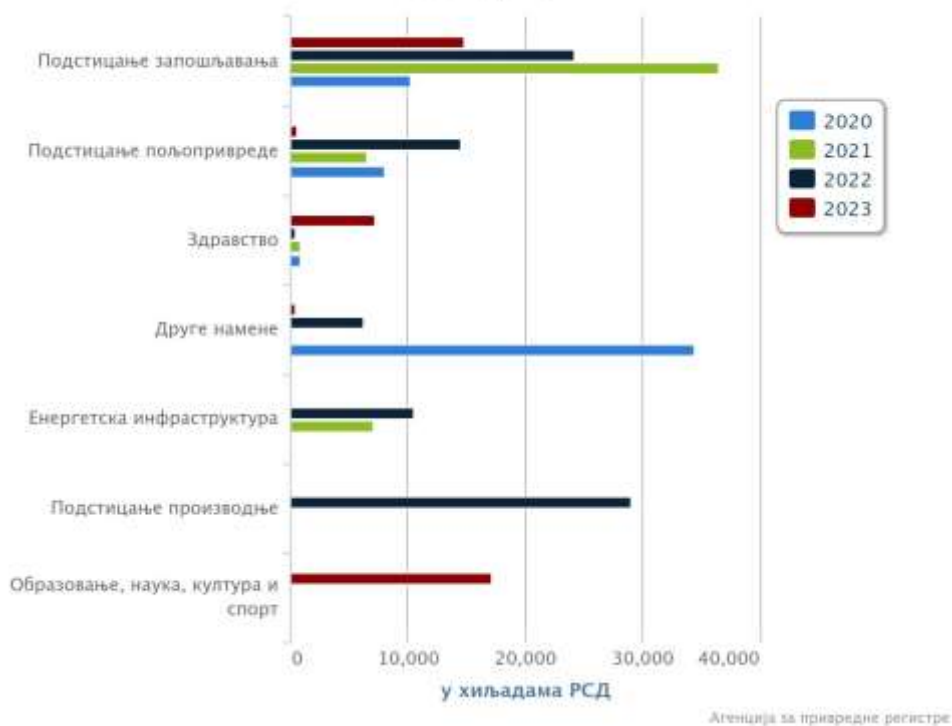
Туризам је у Плану развоја општине Мали Зворник окарактерисан као циљ високог приоритета имајући у виду изражен потенцијал који се заснива на природним и културно-историјским предностима. Међутим и поред оснивања Туристичке организације Мали Зворник, као и активности на реконструкцији Подземног града Карађорђевића, учинак у погледу привлачења домаћих и страних туриста није задовољавајући. Један од кључних изазова свакако представља и превазилажење последица Covid 19 пандемије, која се изразито неповољно одразила на ову делатност, како на локалном, тако и глобалном нивоу.

У периоду 2020-2023. године, развој МСП сектора у општини Мали Зворник бележи значајан пораст броја предузетника за чак 26,42%, с тим да је само у 2023. години било 100 новооснованих предузетничких радњи.

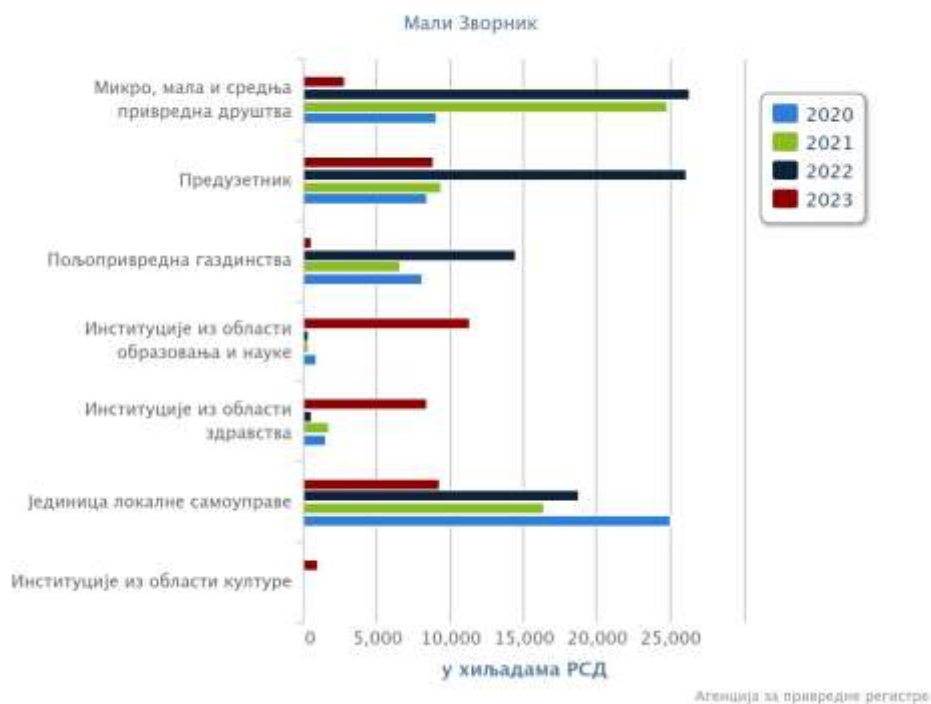
Министар саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре у Влади Републике Србије најавио је да ће држава изградити брзи пут до Малог Зворника и обновити крак железничке пруге од Шапца, преко Лознице и Малог Зворника, ка Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Подстицаји регионалног развоја према намени и врсти корисника приказани су на табелама испод.

10. Укупни подстицаји регионалног развоја према наменама Мали Зворник

11. Укупни подстицаји регионалног развоја према врсти корисника Мали Зворник

У оквиру одрживог економског развоја општина Мали Зворник приоритизовала је следеће области: развој одрживог туризма, побољшање услова за развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва и одрживи развој пољопривреде.

ПЦ 1: Одрживи туризам⁴ је изабран као приоритетни циљ јер општина Мали Зворник као своје највеће снаге препознаје богатство природних ресурса (водни ресурси, шумски ресурси и др.) и културно-историјско наслеђе (Подземни град Карађорђевић, стари мост и др.).

ПЦ 2: Унапређени услови за развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва (ММСПП) је изабран као приоритетни јер је предузетничка клима у општини била у време израде Плана развоја знатно испод просека Републике (број активних привредних друштава на 1.000 становника износио је 6, што је за 2/3 мање од републичког просека, док је број предузетничких радњи на 1.000 становника 33, што је мало ниже од просека републике, где износи 36 – 2018.). Развој сектора малих и средњих предузећа и предузетника углавном се сводио на отварање објеката намењених услужним делатностима, за трговину, угоститељских објеката и занатских радњи.

ПЦ 3: Одрживи развој пољопривреде је представљао приоритет јер је значајан број становника у време израде Плана развоја (24,63% од укупног становништва – 2018.) био ангажован у пољопривреди, а саме карактеристике пољопривредне производње су биле далеко испод републичког просека.

Учешће расхода у укупним расходима Општине за Приоритетни правац 1 за период 2020-2023. приказани су на табели која следи:

	2020	2021	2022	2023
Расходи у РСД	19.343.936	102.129.303	50.234.886	86.155.481
Учешће расхода у укупним расходима Општине за приоритетни правац 1	4,21%	15,86%	7,34%	12,82%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Приоритетни циљ 1 – Одрживи туризам

Контекст

Богатство природних ресурса (водни ресурси, шумски ресурси и др.) и културно-историјско наслеђе (Подземни град Карађорђевић, стари мост и др.) препознати су као значајне потенцијалне, али још увек подискоришћене предности општине Мали Зворник.

Рељеф општине карактерише приобаље Дрине, два вештачка језера – Зворничко (површине 8,1 км²) и Радељско (површине 0,025 км²) и више од 30 водотокова. Брдско-планинску област чине планине Јагодња, Гучево и Борања са највишим врхом од 856м надморске висине и термо-минералним водама са природним извором у „Радаљској бањи“ која међутим у правно-формалном смислу нема статус бање. И поред богатих природних ресурса не постоји ни једно заштићено природно добро.

У оквиру културног туризма, према евиденцији Завода за заштиту споменика Ваљево, на територији Општине, два објекта су заштићени споменици културе. То су Спомен кућа НОР-а у Сакару и Црква Св. Тројице у Доњој Трешњици. Пронађена су 41 археолошких локалитета, али још нису истражена, валоризована и заштићена. Археолошки локалитет „Орловине“ је остатак цркве из византијског доба која је била део тврђаве из Јустунијановог доба. У наредном периоду предстоји уређење прилаза локалитету, изградња путне и друге инфраструктуре, уређење пешачких стаза и прилаза видиковцима са погледом на Зворничко језеро.

Подземни град Карађорђевића изграђен је 30-тих година 20. века, налази се у центру стене и обухвата површину од 5000м². Након завршетка прве фазе реконструкције 2020. године отворен је за посетиоце. Мост краља Александра је у непосредној близини, саграђен је 1929. године и спаја Мали Зворник са Зворником у Републици Српској.

⁴ Детаљније о сваком приоритетном циљу у тексту који следи.

Од манифестација, које су један од развијенијих туристичких производа, пет се истичу. То су: „Дрина је смисао живота“, Скобаљијада и Гурманијада, Људи и мостови, пливање за Богојављенски крст и отварање сезоне лова на дивље патке.

Рурални туризам је још у повоју и карактерише га низак ниво смештајних капацитета. Потенцијал за даљи развој лежи у туризму специјалних интереса, нарочито лов и риболов, водени спортови, планинарење и пешачење, као и сакупљање лековитог биља.

У оквиру смештајних капацитета, на дан 31.12.2022. године, на територији општине је било 127 смештајних јединица, број индивидуалних лежаја је износио 338, а број кревета 238.

Расходи за туризам као учешће у укупним расходима Општине варирају у периоду 2020-2023. и приказани су на табели испод.

			РСД	Учешће у укупним расходима
2020	1502	РАЗВОЈ ТУРИЗМА	1.118.920	0,24%
2021	1502	РАЗВОЈ ТУРИЗМА	42.705.136	6,63%
2022	1502	РАЗВОЈ ТУРИЗМА	28.153.465	4,11%
2023	1502	РАЗВОЈ ТУРИЗМА	65.662.255	9,77%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Разлог за веће расходе у туризму у 2021. години су улагања у подземни град Карађорђевића, као и значајнија промоција туристичке понуде. Разлог за веће расходе за развој туризма у 2023. години у односу на 2022. годину односе се на подршку промоцији туризма и ТО Мали Зворник, уређење плаже у Сакару и даљу подршку реконструкцији Подземног града Карађорђевић.

Индикатори учинка за ПЦ 1

Овај циљ има висок приоритет. За њега су постављени следећи показатељи учинка и циљне вредности:

- Број туриста се повећава из године у годину, тако да је у 2027. години за 100% већи него у 2017. години, када је према подацима Републичког завода за статистику („Општине и региони у Републици Србији“), у Малом Зворнику било 2.208 туриста.

Реализација: Број туриста забележен у 2021. години износи 1.416, у 2022. укупно 2059⁵, а 2023. године 1.749 домаћих и 432 страних туриста, односно укупно 2.181⁶, чиме је циљна вредност за 2023. (3.300) подостварена за 33%. Смањење броја туриста је директна последица пандемије, тако да је већ уочљив преокрет тренда и очекује се константан пораст у наредном периоду.

- Просечан број остварених ноћења у 2027. години је повећан у односу на 2017. (када је према подацима Републичког завода за статистику, „Општине и региони у Републици Србији“, у Малом Зворнику остварено просечно 3,1 ноћење домаћих и 2,1 ноћења страних туриста) и износи 3,5 ноћења страних и 3 ноћења домаћих туриста.

Реализација: У 2023. години, остварено просечно ноћење домаћих туриста је са 2,61 испод како циљне тако и полазне вредности, док просечно ноћење страних туриста износи 1,35. и такође је испод и циљне и полазне вредности.

Опис главних постигнућа и трендови

Укупан број ноћења туриста у односу на референтну базну 2017. годину се у 2022. години смањило за 15%, али је број ноћења страних туриста незнатно порастао. У складу са подацима

⁵ РСЗ, Општине и региони у Србији, 2023. година

⁶ Подаци општинске управе Мали Зворник

ЈЛС је приказан тренд на табели која следи, али треба узети у обзир Covid 19 пандемију, која се најзначајније одразила на 2020. годину.

Година	Број ноћења туриста		
	домаћи	страни	укупно
2017	6.056	564	6.620
2020	1.816	185	2.001
2021	3.159	703	3.862
2022	5.216	859	6.075
2023	4.571	584	5.155

РЗС, Општине и региони 2017-2023, извор за податке за 2023. годину су Е-туриста.

Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2023
	12.b Развијати и примењивати алате за праћење утицаја одрживог развоја на одрживи туризам који ствара радна места и промовише локалну културу и производе	12.b.1 Број стратегија одрживог туризма или политика и спроведених акционих планова са договореним алатима за праћење и евалуацију	0	1 (усвојена 2024)
	15.1 До 2020. осигурати очување, обнову и одрживо коришћење копнених и унутрашњих слатководних екосистема и њиховог окружења, посебно шума, мочварног земљишта, планина и исушеног земљишта, у складу са обавезама према међународним споразумима	15.1.1 Површина под шумама као удео у укупној копненој површини	50,7%	50,7%

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 1

Мера 1.1: У оквиру ове мере било је планирано да се развију механизми за управљање развојем туризма, како на локалном нивоу образовањем унутрашње организационе јединице (одељење/служба/одсек или сл.) у оквиру Општинске управе која ће се бавити пословима у вези са развојем туризма, тако и на нивоу регије успостављањем сарадње са суседним градом Лозницом и општинама Крупањ и Љубовија, како би заједно радили на развоју и промоцији туризма регије, било да је то оснивањем туристичке организације или потписивањем споразума о сарадњи.

Мера 1.2: У оквиру ове мере општина Мали Зворник је дефинисала да треба да ради на привлачењу инвеститора који могу бити заинтересовани за улагање у недостајућу туристичку супраструктуру. Међу приоритетним пројектима идентификовани су пројекти који се односе на:

- Туристичку супраструктуру: етно села, одмаралишта за децу, рибарска села, кампови, хотели, рехабилитациони центри и сл.
- Туристичку инфраструктуру: ловачке куће, визиторски центри, купалишта, марина или привезиште за пловила, бањски центар и др.

Планиране активности обухватају: комунално опремање локација, припрема планске документације, постављање нових садржаја (видиковци, марине, купалишта и сл.) и унапређење институционалних капацитета за привлачење инвестиција.

Мера 1.3: У оквиру ове мере планирана је промоција туристичке понуде општине Мали Зворник израдом и коришћењем информативно-пропагандног материјала. Такође подразумева и едукацију актера који су укључени у туристичку понуду, међу којима су: запослени у туристичкој организацији, запослени у туризму, представници сеоских туристичких домаћинстава, или незапослена лица која желе да раде у сектору туризма.

Мера 1.4: У оквиру ове мере планиране су активности које се односе на: оцену ланаца вредности – међусобно повезивање туристичких производа, услуга и активности које се нуде и идентификовање слабости и недоречености у туристичком систему и њихово отклањање. Као подстицајна мера она такође подразумева и подршку привредним субјектима и сеоским туристичким домаћинствима за унапређење капацитета за пружање услуга смештаја и/или за припрему и продају хране, пића и напитака, као и развој технологије и система, као што су резервациони системи, информациона и комуникациони системи.

Мера 1.1

Туристичка организација општине Мали Зворник је поново основана од стране Скупштине општине Мали Зворник 2020. године ради унапређења и развоја туризма. Током 2023. године је покренута иницијатива о приступању ТО Регије западна Србија. ТО М. Зворник је учествовала на београдском Сајму туризма од 2021. до 2023. на заједничком штанду регије Подриње са Крупањем, Љубовијом и Лозницом.

У 2023. години је потписан Споразум о сарадњи са ТО Зворника у Републици Српској у БИХ.

Показатељи и остварене вредности за меру М1.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Образована туристичка организација	Не (2019)	да	да	Оснивачки акт
Потписан споразум о сарадњи са градом Лозницом и општинама Крупањ и Љубовија	Не (2019)	да	да	Заједнички наступи на манифестацијама

Све планиране активности су спроведене, што се читава у остварењу циљних вредности. У наредном периоду ће Општина акценат представљања својих потенцијала ставити на „Подземни град Карађорђевића“, који бележи све већу посету туриста из свих крајева Србије и региона.

Расходи из буџета за 2021-2023. за ТО – 1502-0001 износили су 74.121.140,21 динара (2021. године – 14.577.647,71 дин.; 2022 – 26.138.019,57 дин.; 2023 – 33.405.472,93 дин.).

Мера 1.2

У протеклом периоду је доста урађено на уређењу Подземног града Карађорђевића, а уз подршку државе Општина очекује наставак реконструкције овог историјског и туристичког локалитета, што укључује завршетак уређења капеле у оквиру објекта и друге радове, као и активности на даљој промоцији ове знаменитости и обезбеђивању њене економске одрживости.

У оквиру комплекса „Подземни град Карађорђевића“ опремљене су нове просторије: Вински подрум, официрска кафана, амбуланта, докторска ординација, стражарница, продавница, спаваонице, магацин. Уз подршку Министарства туризма опремљена је и сувенирница у комплексу. Објект цркве на локалитету Орловине је отворен за посете. Још увек није у потпуности рестауриран, јер радови зависе од финансијских средстава и посебних временских услова за одвијање радова (није могуће током целе године). Тренутна фаза је у стању погодном за обилазак.

У 2024. години, у току је реализација пројекта који предвиђа изградњу пешачке стазе до локалитета Орловине и изградњу видиковца на највишој коти локалитета, са припадајућом туристичком сигнализацијом. У 2023. години потписан је уговор 155.000 ЕУР са ЕУ ПРО – пројекат траје до 30.9.2024.

Показатељи и остварене вредности за меру М1.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број санираних и опремљених просторија у објекту „Подземни град Карађорђевића“	3 (2021)	12 (2023)	Укупно има 12 опремљених простора/ просторија	Записник Комисије о примопредаји са извештајем стручног надзора
Број уређених локалитета археолошког налазишта Орловине	0 (2020)	1 (2023)	Урађени су конзерваторск и радови на објекту цркве (2023)	Записник Комисије о примопредаји са извештајем стручног надзора

Код активности које су биле планиране средњорочним планом, ситуација је следећа:

- Намештај и музејски предмети за сувенирницу у објекту „Подземни град Карађорђевића“ су набављени и постављени.
- Осликавање зидова и плафона цркве фрескама и опремање цркве инвентаром у објекту „Подземни град Карађорђевића“ није реализовано. Урађен је нови пројекат „Опремање војничке капеле“, који је планиран да се реализује у наредном периоду.
- Израђена је пројектна документација за уређење стаза и видиковца до локалитета Орловине и конзерваторско-рестаураторски радови на заштити два ободна зида.
- Спроведени су радови за конзервацију и презентацију средњовековне базилике на Орловинама.

Расходи за ову меру у периоду 2020-2023. износили су 43.583.164 РСД, од чега је највећи део било учешће Министарства туризма.

Мера 1.3

ТО Мали Зворник је на свом вебсајту⁷ објединила целокупну туристичку понуду Малог Зворника - од туристичких атракција и понуда смештаја и ресторана до произвођача домаћих производа. Ипак постоји простор за даље унапређење, нарочито у погледу информација о активностима ТО у виду вести, као и доступност Извештаја о раду, па се тренутно ради на дигитализацији локалне туристичке понуде, кроз унапређење интернет презентације ТО.

У центру Малог Зворника предвиђено је отварање Туристичког инфо центра за посетиоце, изградња пешачке стазе до архелoшког налазишта „Орловине“, као и видиковца на овом локалитету и постављање инфо табли за презентацију археолошког садржаја.

ТО организује различите манифестације током године. Од 2023. године се спроводи нова манифестација „Михољски сусрети села“ коју је финансирало Министарство за бригу о селу у износу од 500.000,00 динара, уз учешће Општине Мали Зворник од 200.000 динара.

Показатељи и остварене вредности за меру М1.3:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Израђене штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација	не	да	да	ТО Мали Зворник, https://tomalizvornik.rs/turisticka-organizacija-mali-zvornik/
Број едукованих актера	не	50	Преко 60 људи едуковано	ТО Мали Зворник, Општински тим за израду извештаја

Спроведене су следеће активности:

- Урађена је интернет презентација;
- Штампане су публикације, флајери, репринтови старих и нови који се односе на туристичку понуду Малог Зворника;
- Спроводи се промоција на друштвеним мрежама (Instagram, FB stranica, FB profil);
- Спроводи се промоција преко разних телевизија и штампаних медија;
- Едуковано преко 60 актера (циљна група су они који имају категоризован смештај, угоститељи, и удружења која доприносе развоју туризма).

Препоруке:

Неопходно је спроводити више радионица у сарадњи са РРА ППР на тему развоја туризма општине и региона. Едукацији актера је у 2023. години било намењено 850,000 РСД – са пројекта који је финансиран од стране Програма ЕУ ПРО, где је учешће Општине 10%, али се реализује у 2024.

Мера 1.4

Показатељи и остварене вредности за меру М1.4:

⁷ <https://tomalizvornik.rs/turisticka-organizacija-mali-zvornik/>

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број смештајних јединица	(2020) 42	Н/А	(2023) 109	Централни информациони систем у области угоститељства и туризма „е-Туриста“
Број индивидуалних лежајева	(2020) 60	Н/А	(2023) 219	Централни информациони систем у области угоститељства и туризма „е-Туриста“
Број категоризованих објекта за пружање смештаја	(2020) 2	Н/А	(2023) 23	Централни информациони систем у области угоститељства и туризма „е-Туриста“

Активности и расходи из буџета за меру 1.4 нису били предвиђени.

Препоруке:

Неопходно је спроводити едукацију о користима категоризације.

Приоритетни циљ 2 – Унапређени услови за развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва (ММСПП)

Контекст

Према последњим подацима АПР, преглед броја привредних друштава и предузетника дат је у табелама испод:

Број привредних друштава	2018	2020	2021	2022	2023
01. Активних	72	81	87	88	82
02. Новооснованих		8	12	5	3
03. Брисаних / угашених	5	2	5	5	6

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

Број предузетника	2018	2020	2021	2022	2023
01. Активних	389	465	518	572	632
02. Новооснованих	67	76	98	111	100
03. Брисаних / угашених	36	36	45	59	39

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

У 2022. години, број привредних друштава на 1.000 становника је износио 8, што је значајно испод просека за све ЈЛС где износи 14,3, док је број предузетника на 1.000 становника био 51, што је изнад просека за све ЈЛС где износи 44,8.

Када је реч о пословању привредних друштава број запослених чини око 15,7% укупно регистрованих запослених према општини пребивалишта. Иако је број привредних друштава у периоду 2020-2022. порастао за 9,5% број запослених у 2022. је за 16,9% мањи него у 2021.

години. Приходи у периоду 2020-2022. порасли су за 22,3%. Обим пословних прихода привредних друштава по запосленом износи око 7.687.000 РСД. Од укупног броја привредних друштава са територије општине Мали Зворник, 2023. године 13,5 % послује са губитком.

Финансијске перформансе привредних друштава	2018	2020	2021	2022
01. Број привредних друштава	64	67	73	74
02. Број запослених	540	480	579	481
03. Пословни приходи	2.969.833	2.872.047	3.396.253	3.697.378
04. Нето добитак	121.250	101.109	115.879	181.382
05. Број привредних друштава са нето добитком	39	39	47	47
06. Нето губитак	15.724	6.641	9.649	10.846
07. Број привредних друштава са нето губитком	13	16	14	10
08. Укупна актива	2.902.622	2.262.479	3.266.237	3.738.303
09. Капитал	974.932	1.025.235	1.119.309	1.258.907
10. Губитак	738.683	132.555	127.382	134.344
11. Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала	11	11	12	11

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

У погледу пословања предузетника у периоду 2020-2022. је остварен помак како у броју запослених, тако и у погледу пословних прихода који су се повећали за 20,7%.

Финансијске перформансе предузетника	2018	2020	2021	2022
01. Број предузетника	1	161	155	154
02. Број запослених	12	351	369	380
03. Пословни приходи	99.139	1.945.893	1.956.199	2.453.222
04. Нето добитак	2.685	81.335	88.680	124.931
05. Број предузетника са нето добитком	1	128	132	126
06. Нето губитак		5.158	6.153	6.356
07. Број предузетника са нето губитком		29	18	20
08. Укупна актива	22.621	1.140.068	1.042.986	1.269.384
09. Капитал	7.129	516.860	453.752	530.810
10. Губитак		5.911	12.643	19.531
11. Број предузетника са губитком изнад висине капитала		17	18	19

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

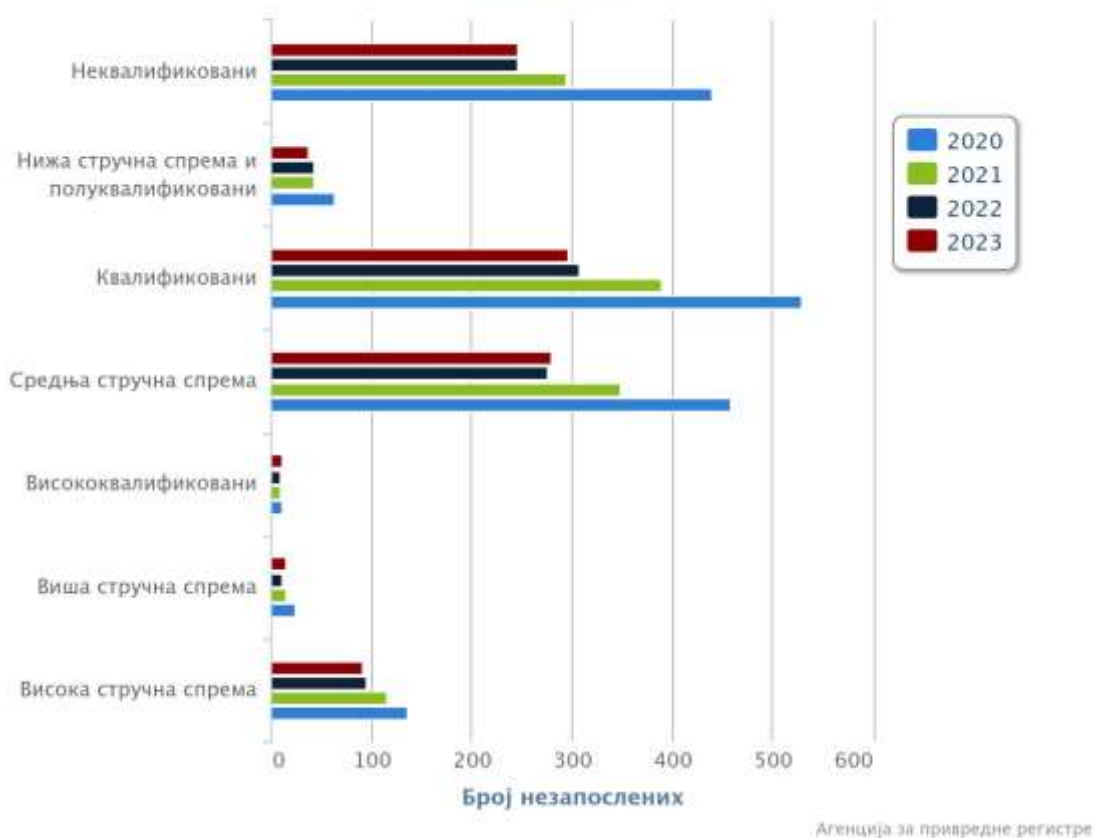
Према последњим расположивим подацима Dev Info запослени према општини рада у периоду 2020-2022. године бележе пораст од 12%, а регистровани запослени према општини пребивалишта пораст од 9,4% (<http://devinfo.stat.gov.rs/Opstine/libraries.aspx/Home.aspx>).

Регистровани запослени према општини рада	Број	Укупно	2020	1.926
Регистровани запослени према општини рада	Број	Укупно	2021	2.031
Регистровани запослени према општини рада	Број	Укупно	2022	2.189

<http://devinfo.stat.gov.rs/Opstine/libraries/asp/Home.aspx>

Регистровани незапослени на 1.000 становника указују на пад од 42,1%. Константан раст запослених у односу на 2020. годину и то у свим квалификационим структурама приказан је на графикану испод.

1. Квалификациона структура незапосленог становништва Мали Зворник

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

Расходи за ЛЕР као учешће у укупним расходима Општине варирају у периоду 2020-2023. и приказани су на табели испод.

2020	1501	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	1.535.419	0,33%
2021	1501	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	27.514.363	4,27%
2022	1501	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	5.388.312	0,79%
2023	1501	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	3.034.737	0,45%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

У области ЛЕР-а, у 2021. години значајна одступања у односу на 2020. годину су се односиле на подршку Центру за развој иновација у области заштите животне средине.

Индикатори учинка за ПЦ 2

У поређењу са другим приоритетним циљевима који су утврђени овим документом, овај циљ припада групи циљева ниског приоритета. За њега су дефинисани следећи показатељи учинка:

- Број предузетничких радњи на 1.000 становника је повећан са 33 у 2017. години на 36 у 2027. години

Реализација: Број предузетника на 1.000 становника бележи константан раст, па је циљна вредност за 2027. годину већ 2020. премашена. Остварена вредност у 2022. години износи 51.

- Стопа запослености у Малом Зворнику је повећана са 46% у 2017. години на 60% у 2027. години;

Реализација: Радни контингент становништва (15-64 година) у 2022. години је 7.361, а број запослених 3.066, односно 3.057 у 2023. У складу са тим стопа запослености је у 2022. износила око 42%, односно 271 запослених на 1.000 становника.

- Пословни приходи активних привредних друштава у 2027. години повећани за 30% у односу на 2017. годину када су износили 2.655.830.000 РСД;

Реализација: Циљна вредност постављена за 2027. годину у износу 3.452.579.000 РСД премашена је већ 2022. године, када су пословни приходи активних привредних друштава износили 3.697.378.000 РСД.

Опис главних постигнућа и трендови

У периоду 2017-2022. је евидентан веома повољан тренд у повећању пословних прихода за 28,1%.

Пословни приходи активних привредних друштава у 000 РСД	2018	2020	2021	2022
	2.969.833	2.872.047	3.396.253	3.697.378

<https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

Тренд у погледу незапослених на 1.000 становника у периоду 2020-2022. година је такође изразито повољан и смањио се за 42,1%.

Регистровани незапослени на 1000 становника	2018	2019	2020	2021	2022
	154	150	152	113	88

<http://devinfo.stat.gov.rs/Opstine/libraries/asp/Home.aspx>

Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ 2 доприноси више циљева и потциљева одрживог развоја, али не може да се прикаже одговарајућим показатељима. Допринос се превасходно односи на следеће потциљеве:

8.2 Постизање виших нивоа економске продуктивности кроз диверсификацију, технолошку надоградњу и иновације, укључујући фокусирање на радно интензивне и високо профитабилне секторе

12.2 До 2030. постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса

12.8 До 2030. осигурати да људи свуда имају релевантне информације и свест о одрживом развоју и стилу живота у хармонији са природом

Мера 2.1: У оквиру ове мере планиран је развој механизма за унапређење услова за развој ММСПП. То подразумева активно укључивање запослених у Општинској управи у послове локално економског развоја, као и унапређење сарадње са Регионалном развојном агенцијом Подриња, Подгорине и Рађевине (РРА ППР), као и агенцијама, институцијама и др. телима на републичком нивоу. Наиме, Општина у периоду израде Плана развоја није имала развијен механизам систематског привлачења инвестиција. Нису постојале спремне информације о расположивости локација, расположивости радне снаге и сл. Промоција инвестиционих потенцијала се не реализује плански, већ спорадично и у сарадњи са републичким институцијама.

Мера 2.2: Путем ове мере општина Мали Зворник је дефинисала да настоји да допринесе развоју предузетничке културе и да подстакне грађане, а нарочито младе, да размишљају на предузетнички начин и да их охрабри да оснивају стартап компаније.

Мера 2.3: У оквиру ове мере дефинисано је да ће се радити на комуналном опремању локација (пословне зоне и др. локација), припреми потребне планске документације и сличним активностима које омогућавају да се за ММСПП које већ послују на подручју Малог Зворника а планирају да инвестирају, као и за компаније које своје погоне желе да преместе у општину Мали Зворник, у најкраћем року обезбеде услови за реализацију инвестиција.

Мера 2.4: У оквиру ове мере планирано је да се обезбеде различите врсте подршке (финансијске и нефинансијске) за новоотворене привредне субјекте (стартапове), као и за постојећа ММСПП која отварају нова радна места.

Мера 2.1

Током извештајног периода, Општина је уз финансијску подршку кабинета министра без портфеља за иновације и технолошки развој радила на оснивању Иновациони центар, чија регистрације се очекује током 2024. године

Показатељи и остварене вредности за меру М2.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број предузетничких радњи на 1.000 становника	33 (2017)	34	51	База Локалне пореске администрације
Стопа запослености	46% у 2017.	53%	42%	НСЗ
Пословни приходи активних привредних друштава	2.655.830.000 РСД	-	3.697.378.000 РСД	АПР

Велика вредност показатеља – број предузетничких радњи на 1.000 становника постигнута јер су отворане радње од стране лица која имају место пребивалишта ван Малог Зворника.

Расходи везани за оснивање Иновационог центра за износили су 19.513.416 РСД за Пројекат адаптације и опремање. Општина је са око 213.000 РСД платила надзор. Финансирање рада у 2021. износило је 2.392.492 РСД, а у 2022. 2.990.000 РСД (што је финансирано од стране кабинета министра без портфеља за иновације и технолошки развој).

Препорука: Неопходно је систематизовати радна места у оквиру Општинске управе која се баве локалним економским развојем, што је планирано за 2025. годину.

Мера 2.2

Показатељи и остварене вредности за меру М2.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број стартап компанија	0	-	-	Општински тим за израду извештаја

У општини Мали Зворник не постоје подаци који се односе на стартапе засноване на иновацијама. Регистрацијом Иновационог центра се очекује бољи преглед стартап екосистема у Општини.

Мера 2.3

Показатељи и остварене вредности за меру М2.3:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број нових комунално опремљених локација	0 (2020)	-	0	Општински тим за израду извештаја

Током извештајног периода нису спровођене активности на комуналном опремању, али је у плану опремање локације за рециклажно двориште.

Мера 2.4

Показатељи и остварене вредности за меру М2.4:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број новостворених радних места у ММСПП	-	-	-	Општински тим за израду извештаја

За овај показатељ нема података.

Приоритетни циљ 3 – Одрживи развој пољопривреде

Контекст

Мали Зворник има 11 сеоских (руралних) насеља и једно градско. Рурална насеља махом излазе на магистралу и својим географским карактеристикама као таква предодређена су за равој пољопривреде, те у оквиру њих постоји већи број газдинстава, а посебно у насељима Басина, Доња Борина и Радаљ.

Најплодније земљиште алувијалног типа је заступљено у атарима свих насеља, али у различитом обиму. Најквалитетнија земљишта, I – IV класе, заузимају 12,12% укупног пољопривредног земљишта, али на њима су већим делом изграђена насеља и индустријска зона.

Према подацима Пописа пољопривреде из 2023. године, општина Мали Зворник располаже са 3.827,01 ха коришћеног пољопривредног земљишта. Ливаде и пашњаци обухватају 1.731,01 ха, оранице и баште 1.358,12 ха, а стални засади су на 558,71 ха (воћњаци – 551,79 ха; виногради – 1,85 ха; расадници – 4,57 ха и остало – 0,5 ха).

Према Попису 2023 на подручју општине Мали Зворник има 1.715 пољопривредних газдинстава. Просек КПЗ по ПГ је 2,23 ха, док је на нивоу Србије 6,44 ха.

У Стратегији руралног развоја (2022-2027.) се на основу оваквог земљишног капацитета, закључује да развој пољопривреде овог подручја треба усмерити ка производњи воћа, поврћа, те сточарској производњи базираној на испаша, развоју пчеларства а поготово сакупљачкој пољопривреди – у вези са шумским плодовима и лековитим биљем.

Поред уситњености парцела посебан проблем представља негативна структура управљања над КПЗ где преовладава старије становништво. Према подацима РГЗ млади пољопривредници старости од 25 година не управљају ни једним хектаром КПЗ, док они до 34 године управљају са свега 20 ха КПЗ у целој општини. Стога, иако пољопривреда има значајан потенцијал, услед уситњености поседа, недовољне опремљености као и традиционалног начина бављења пољопривредном, није довољно искоришћена. За бављење органском производњом постоје одлични услови, али је веома мало произвођача сертификованих органских пољопривредних производа, иако постоје земљишта која никада до сада нису третирана агрохемијским средствима.

Анкетом о пољопривреди која је рађена у 2018. години према подацима РЗС види се да је број хектара под системима за наводњавање порастао са 17 (2012) на 77, највише се наводњавају воће и поврће.

Расходи за развој пољопривреде као учешће у укупним расходима Општине варирају у периоду 2020-2023. и приказани су на табели испод.

2020	0101	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	16.689.597	3,64%
2021	0101	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	31.909.804	4,96%
2022	0101	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	16.693.109	2,44%
2023	0101	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	17.458.489	2,60%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

У 2021. години је подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници била већа него у осталим годинама.

Индикатори учинка за ПЦ 3

У поређењу са другим приоритетним циљевима који су утврђени овим документом, овај циљ припада групи циљева средњег приоритета. За њега је дефинисан следећи показатељ учинка:

- Број комерцијалних пољопривредних газдинстава на 1.000 становника је повећан са 70 у 2017. години на 75 у 2027. години

Овај податак је раније добијан од стране Трезора, али сада је њихову улогу преузела платформа „eАграр“ па Општина не располаже са тим подацима.

Опис главних постигнућа и трендови:

Тренд у пољопривредним делатностима је изразито неповољан. У односу на 2017. годину у 2022. години је % регистрованих индивидуалних пољопривредника у % укупног броја запослених опао чак за 52,38%, док је број запослених у пољопривреди, шумарству и рибарству, као % укупног броја запослених опао за 30,6%.

Показатељ	2017	2022
Регистровани индивидуални пољопривредници, као % укупног броја запослених	2,1	1
Број запослених у пољопривреди, шумарству и рибарству, као % укупног броја запослених	4,9	3,4

Аналитички Сервис ЈЛС, <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Тренд смањења броја жена носилаца регистрованих пољопривредних газдинстава је забрињавајући и у периоду између 2012. и 2018. године је са 15% спао на 11% (Стратегија руралног развоја за период 2022-2026.).

Према Попису 2023 од укупно 1.732 носилаца пољопривредних газдинстава, 308 или 17,8% су жене. На пољопривредним газдинствима 1.922 чланова породице и рођака су обављали пољопривредну активност на газдинству, а од тог броја је 598 жена (31,1%). Стално запослених је само 2 и међу њима нема жена.

Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ 3 доприноси превасходно остварењу ЦОР 2 и два потциља, али допринос не може да се прикаже одговарајућим показатељима. Допринос се превасходно односи на следеће потциљеве:

2.3 До 2030. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, аутохтоних народа, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, кроз безбедан и једнак приступ земљишту, другим производним ресурсима и подацима, сазнањима, финансијским услугама, тржиштима и могућностима за остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде.

2.4 До 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити отпорне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим катастрофама, и које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла.

Мера 3.1: У оквиру ове подстицајне мере планирано је да се за пољопривредна газдинства и привредне субјекте обезбеди подршка (нефинансијска – подршка за аплицирање за финансијска средства из ИПАРД фонда или код Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде; и финансијска – директна плаћања (регреси, суфинансирање камата за кредите), инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава). Подстицаји циљају на унапређење сточарске производње, воћарства, повртарства, пчеларства, аквакултуре и на изградњу капацитета и набавку машине и опреме за воћарство, повртарство, сточарство, пчеларство и аквакултуру.

Мера 3.2: Ова мера припада групи тзв. информативно-едукативних мера. Усмерена је на повећање нивоа стручног знања и вештина сеоског становништва. У оквиру ње је планирано да се континуирано ради на информисању пољопривредних газдинстава о: доступним финансијским средствима и условима и начинима конкурисања за њих, актуелним уредбама Владе РС из области пољопривреде. Планирано је да се успостави и редовно спроводи едукација пољопривредних произвођача, нарочито у следећим областима: увођење и примена нових технологија и иновација; одржива пољопривредна производња; развој пчеларства; развој аквакултуре. Дефинисано је да ће се спроводити и друге информативне активности као што су: учешће/посете сајмовима, изложбама, манифестацијама, организовање студијских путовања и др.

Мера 3.3: Ова мера је усмерена на побољшање услова живота и рада у руралним подручјима. Обухвата: инвестиције у израду, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, инвестиције у успостављање, унапређење или проширење основних услуга локалном становништву у вези са одмором и рекреацијом, укључујући и пратећу инфраструктуру, инвестиције у рекреативну инфраструктуру за јавну употребу, туристичке инфо-центре и туристичку инфраструктуру мањег обима.

Мера 3.4: Мера је усмерена на поспешивање економских активности на селу, улагања у обновљиве изворе енергије, заштиту животне средине, побољшање услуга у сеоском туризму.

Обухвата: подршку активностима везаним за рурални туризам, инвестиције у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу, изградњу објеката за оснивање продајних места на газдинствима за директну продају пољопривредних и традиционалних занатских производа и сувенира.

Мера 3.1

Показатељи и остварене вредности за меру М3.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Обим инвестиција у физичку имовину пољопривредних газдинстава	9.500.000 РСД у 2020.	-	12.120.000 РСД	Извештај о спровођењу Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Комисија за доделу средстава подстицаја у рурални развој

Расходи за мере подршке у оквиру Мере 3.1 за извештајни период 2020-2023 приказани су на табели испод:

Мера подршке	Исплаћена средства (дин.)
ДИРЕКТНА ПЛАЋАЊА	
Регреси	
Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) 2020-2023.	48.000,00
ДИРЕКТНА ПЛАЋАЊА УКУПНО:	48.000,00
КРЕДИТНА ПОДРШКА	
Кредитна подршка	
Суфинансирање камата за пољопривредне кредите 2020-2023.	197.227,00
КРЕДИТНА ПОДРШКА УКУПНО:	197.227,00
ПОДСТИЦАЈИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ	
Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава:	
Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза	3.847.685,00
Машине за примарну обраду земљишта	262.126,00
Набавка квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса	5.344.242,00
Машине за ђубрење земљишта	296.275,00
Машине за заштиту биља	258.766,00
Машине за убирање односно скидање усева	119.583,00
Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе	3.105.381,00
Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу	2.981.266,00
Машине за примарну обраду земљишта	1.150.552,00
Машине за допунску обраду земљишта	1.791.271,00

Машине за ђубрење земљишта	400.000,00
Машине за сетву	277.200,00
Машине за заштиту биља	1.222.691,00
Машине за убирање односно скидање усева	1.315.383,00
Машине за транспорт	2.140.450,00
Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева	1.701.271,00
Машине за примарну обраду земљишта	1.622.348,00
Машине за допунску обраду земљишта	3.598.338,00
Машине за ђубрење земљишта	1.502.919,00
Машине за сетву	282.333,00
Машине за заштиту биља	356.796,00
Машине за убирање односно скидање усева	2.043.002,00
Машине за транспорт	218.750,00
Машине и опрема за наводњавање усева	384.557,00
Набавка нових пчелињих друштава	664.100,00
Набавка опреме за пчеларство	7.848.121,00
Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава	232.250,00
Набавка рибље млађи	991.150,00
УКУПНО за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава:	45.958.806,00
Управљање ризицима	
Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја	2.898.000,00
Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња	414.651,11
УКУПНО за управљање ризицима:	3.312.651,11
ПОДСТИЦАЈИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ УКУПНО:	49.271.457,11

Мера 3.2

Едукације пољопривредних произвођача реализоване су од стране Саветодавне пољопривредне службе из Лознице.

Показатељи и остварене вредности за меру М3.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број едукованих пољопривредних произвођача	0		2020 – 179 2021 - 115 2022 - 175 2023 - 47	Завод за пољопривреду „Лозница“ доо

Мера 3.3

Показатељи и остварене вредности за меру М3.3:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Обим инвестиција у унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима	-	-	-	Комисија за доделу средстава подстицаја у рурални развој

За овај показатељ нису доступни подаци, па треба размислити о његовој ревизији.

Мера 3.4

Показатељи и остварене вредности за меру М2.:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Обим инвестиција у изградњу и/или опремање постројења за обновљиве изворе енергије за сопствену потрошњу		-	2022 – 4 уговора за соларне панеле 2023 – 1	Комисија за доделу средстава подстицаја у рурални развој
Број продајних места на газдинствима за директну продају пољопривредних и традиционалних занатских производа	-	-	-	-

Расходи везани подстицаје у оквиру Мере 3.4 за извештајни период 2020-2023. приказани су на табели испод:

Мера подршке	Исплаћена средства (дин.)
ПОДСТИЦАЈИ ЗА ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРИРОДНИХ РЕСУРСА	
Одрживо коршћење пољопривредног земљишта	
Одрживо управљање земљиштем	6.749.959,20
ПОДСТИЦАЈИ ЗА ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРИРОДНИХ РЕСУРСА УКУПНО:	6.749.959,20
ПОДСТИЦАЈИ ЗА ДИВЕРЗИФИКАЦИЈУ ДОХОТКА И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА	
Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре	
Инвестиције у израду, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, укључујући инвестиције у обновљиве изворе енергије	172.258.848,31
УКУПНО за инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре	172.258.848,31
Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима	
Подршка активностима везаним за рурални туризам	7.789.860,00
УКУПНО за унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима	7.789.860,00
Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	
Подршка преради на газдинству	2.998.000,00
УКУПНО за економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду и др.	2.998.000,00
ПОДСТИЦАЈИ ЗА ДИВЕРЗИФИКАЦИЈУ ДОХОТКА И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА УКУПНО:	183.046.708,31
ПОСЕБНИ ПОДСТИЦАЈИ	

Мера подршке	Исплаћена средства (дин.)
Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	
Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања	85.944,00
УКУПНО за подстицаје за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	85.944,00
ПОСЕБНИ ПОДСТИЦАЈИ УКУПНО:	85.944,00

Правац развоја 2 – Једнак приступ и квалитетне услуге за све грађане

Иако општина Мали Зворник спада у IV групу по развијености, друштвени развој Малог Зворника мерен индексом друштвеног развоја (ИДР) градова и општина⁸ је 2018. године био на нивоу просека развоја општина у Србији - ИДР 43 у односу на просечан индекс за општине у Србији од 45,18.

Предшколско образовање и васпитање у периоду 2020-2023. је задовољавајућих капацитета, тако да ни једно дете није примљено преко капацитета. Нето стопа обухвата основним образовањем у 2022. години је била 86,3%, а стопа завршавања основне школе 92,9% што је мање од републичког просека са 96,4% и мање од просека за Мачванску област са 98%. Расходи корисника буџетских средстава за образовање по становнику у 2022. години износили су 25.556 РСД, што је знатно мање од републичког просека са 38.496 РСД и нешто испод просека за Мачванску област са 27.907 РСД.

Демографска слика је слично неповољна као и за Србију и Мачванску област. У односу на 2011. годину, према најновијем попису број становника опао је за 9,4%⁹. Стопа природног прираштаја на 1.000 становника 2020. је износила -10,24, да би се у 2022. години поправила на -6,01 што је боље од републичког просека са -7 и просека за Мачванску област са -8,6. Просечна старост становништва у општини Мали Зворник указује на негативан тренд, док је Индекс старења за 2022. годину у Општини био 186, дакле знатно неповољније него на републичком нивоу са 149,7, као и у Мачванској области 157,8.

Просечна старост (у годинама)	2020	44,7	Индекс старења	2020	167,7
	2021	44,9		2021	173,8
	2022	45,5		2022	186

Аналитички сервис ЈЛС

Од 2011. до 2021. године, удео становништва млађег од 15 година и старијег од 65 година у укупном становништву кретао се следећом динамиком: проценат младих (0–14) у Општини се са 14,2 смањило на 12,5%, док је на републичком нивоу остао на скоро истом нивоу 14,4% у 2011 а 14,3% у 2021. Процент старијих од 65 у Општини је порастао са 14,9% (2011) на 21,5 (2021) док је на републичком нивоу порастао са 17,3% (2011) на 21,3% (2021). У истом периоду је контингент становништва старости 15–64 године у Општини опао са 70,9 на 66% а на републичком нивоу са 68,3% (2011) на 64,4% (2021).

Општина Мали Зворник	2011	2020	2021	2022
Становништво (0-14 година) као % укупног становништва	14,2	12,5	12,5	12,1
Становништво - Млади (15-29 година), као % укупног становништва	19,7	16,9	16,5	15,5
Становништво - Радно способно становништво (15-64), као % укупног становништва	70,9	66,8	66	65,8
Становништво - Старије становништво (65 и више), као % укупног становништва	14,9	20,7	21,5	22,1

Аналитички сервис ЈЛС

⁸ СИПРУ

⁹ <http://devinfo.stat.gov.rs/Opstine/libraries.aspx/Home.aspx>

Удео корисника социјалне заштите у периоду 2020-2022. се са 12% смањило на 10%, односно са 1.320 становника на 1.132. Расходи корисника буџетских средстава за социјалну заштиту по становнику су са 5,161 РСД у 2020. опали на 1.050 РСД у 2022. што је за 73,8% мање него просек ЈЛС у Републици Србији, где су расходи 4.010 РСД, и око 56,3% мање него просек ЈЛС у Мачванској области 2.401 РСД у 2022. години.

У области здравствене заштите у периоду 2020-2022. број лекара на 1.000 становника старости 20 и више година смањило се са 1 на 0,6.

У оквиру једнаког приступа и квалитетних услуга за све грађане општина Мали Зворник приоритизовала је следеће: Повећан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем, обезбеђена доступност неформалном образовању и вананставним активностима за децу и младе и повећан обухват старијих лица услугама помоћи у кући и другим услугама социјалне заштите.

ПЦ 4: Повећан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем је и поред тога што је код деце јасленог узраста био већи од просека Мачванске области у периоду израде Плана развоја био је испод просека Србије, док је обухват деце вртићког узраста (од 3 године до поласка у ППП) био врло висок – око 80%, а обухват ППП-ом у 2017. години 100%, општина Мали Зворник тежи да достигне како националне циљеве, тако и просек ЕУ. Обухват ПВО знатно је био повећан захваљујући посебним програмима који су понуђени и заживели у свим сеоским срединама (обухватају узраст од 3-5,5 година), али капацитети ПВО нису били довољни - у градским насељима је око 15% уписано преко нормативе.

ПЦ 5: Обезбеђена доступност неформалном образовању и вананставним активностима за децу и младе за општину Мали Зворник постављена је као средњи приоритет јер је од установа културе радила само Библиотека “17. септембар”, која осим примарне делатности, обавља и друге културнообразовне делатности. У Малом Зворнику не постоји ниједан биоскоп, позориште или музеј, тако да је стварање услова у којима ће деци и младима бити доступне услуге/активности/садржаји у области неформалног образовања, спорта, забаве и рекреације важна.

ПЦ 6: Повећан обухват старијих лица услугама помоћи у кући и другим услугама социјалне заштите приоритизован је у светлу све изразитијег демографског старења. Просечна старост у периоду 2001-2017. бележила је пораст са 41,50 на 43,85 година. Циљ општине Мали Зворник је да повећа доступност и ефикасност услуге помоћи у кући за старија и одрасла лица – да услуга буде доступна континуирано, током целе године, да се повећа број корисника услуге, да се унапреди модел пружања услуге.

Укупни расходи у области друштвеног развоја који обухвата социјалну и дечју заштиту, здравствену заштиту, развој спорта и омладине, предшколско, основно и средње образовање и развој културе и информисања су релативно стабилни и у просеку за посматрани период износе 38,2%

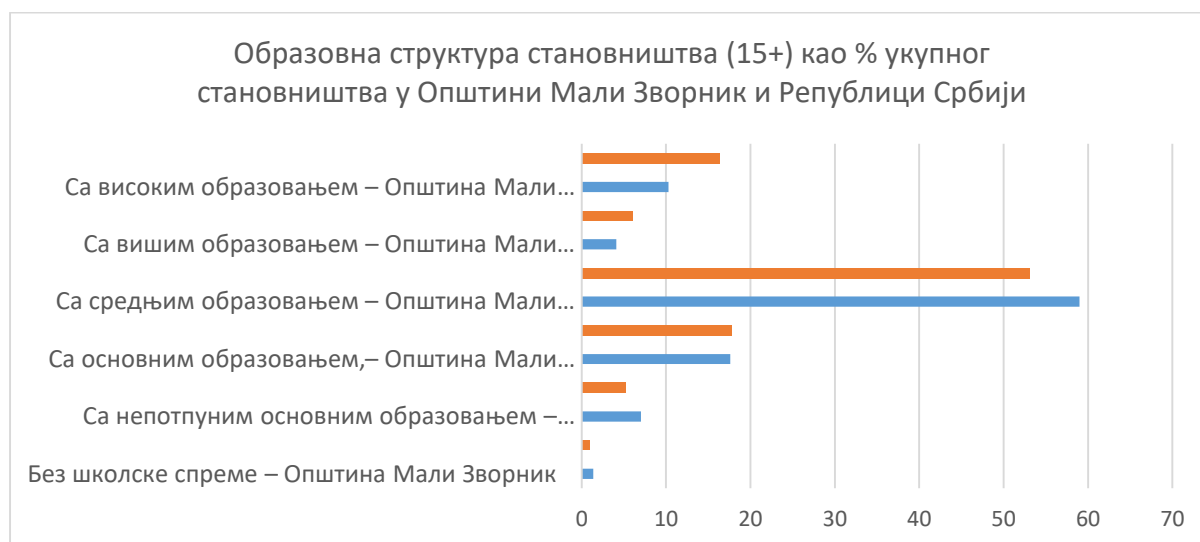
	2020	2021	2022	2023
Расходи у РСД	188.585.307	232.913.307	236.776.808	270.445.950
Учешће расхода у укупним расходима Општине за приоритетни правац 2	41,08%	36,16%	34,60%	40,25%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Приоритетни циљ 4 – Повећан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем

Контекст

Образовна структура у општини Мали Зворник је знатно неповољнија него на републичком нивоу. Чак 8,41% је без школске спреме, или са непотпуним основним образовањем у односу на републички просек са 6,27%. Стопа завршавања основне школе у 2022. години била је 92,9% што је мање од републичког просека који износи 96,4%.

Градови и општине 2023, <https://publikacije.stat.gov.rs/G2023/Pdf/G202313050.pdf>

У општини Мали Зворник постоји 5 матичних основних школе – 1 у градском а преосталих 4 са 4 подручна одељења у “осталим насељима”, као и једна средња школа.

У 2022. години неписмених је било 82 становника, од чега чак 53 жене старости преко 65 година. У истој години је компјутерски неписмених жена било 16,37%, а мушкараца 14,6% што је више од републичког просека са 13,5% компјутерски неписмених жена и 10,69% мушкараца, мерено као учешће у становништву 15+ година.

Број објеката предшколског образовања се у периоду 2020-2022. повећао са 7 на 8, а број васпитача у предшколском образовању са 21 на 23. У истом периоду ни једно дете није уписано преко капацитета.

У понуди ПОВ доминира класичан целодневни програм, не постоји понуда флексибилних и/или алтернативних програма сем у случају полудневног ППП програма. Ова типична ситуација врло је слична општој слици предшколског образовања и васпитања у Србији. Оно што је специфично за Мали Зворник је да су деца у ППП обухват деце већи у полудневном него целодневном програму.

Табела: Деца у предшколском образовању према дужини дневног боравка, 2020–2023. (%)

Дужина дневног боравка	2019	2020	2022	2023
До 10 сати дневно	86%	89%	92%	93,5%
У ППП 4 сата дневно	65%	68%	66%	37%
У ППП целодневни боравак	35%	32%	34%	33%

Извор: ПУ „Црвенкапа“

Расходи за образовање по становнику у општини Мали Зворник за 2022. годину били су 25.556 РСД док су на републичком нивоу износили 38.496 РСД.

У периоду 2020-2023. укупни расходи за образовање, као и учешће у укупним расходима Општине приказани су на табели испод.

2020	2002 и 2003 ¹⁰	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	37.763.865	8,23%
	2001	ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	45.516.640	9,92%
2021	2002 и 2003	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	44.625.059	6,93%
	2001	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	49.411.094	7,67%
2022	2003 и 2004	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	41.430.414	6,05%
	2002	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	58.388.976	8,53%
2023	2003 и 2004	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	50.324.957	7,49%
	2001	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	66.873.768	9,95%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Индикатори учинка за ПЦ 4

Овај циљ има висок приоритет за општину Мали Зворник. Усмерен је на остварење следећих показатеља учинка:

- Од 2023. године 95% деце вртићког узраста (од 3 године до поласка у ППП) су обухваћена предшколским васпитањем и образовањем;

Реализација: У 2023. години је обухват деце узраста 3 до ППП година био је 93.5%, дакле нешто испод циљне вредности.

- Обухват ППП-ом је 100% сваке године;

Реализација: Обухват деце ППП варирао је у периоду 2020-2022. и само у 2021. и 2023. години је остварена циљна вредност.

Обухват ППП-ом у %	2019	2020	2021	2022	2023
	86%	91.8	101.2	92.9	100%

Аналитички сервис ЈЛС

Опис главних постигнућа и трендови

Изграђен је нови објект вртића за 36 деце. У 2022. години у Општини је укупно било 8 објеката предшколског образовања, од тога два у Малом Зворнику и 6 у осталим градским насељима. Капацитети ПУ „Црвенкапа“ су проширени за 36. Захваљујући томе укинута је листа чекања, а обухват деце вртићког узраста повећан је са 86 % у 2019. години на 93,5 % у 2023. години.

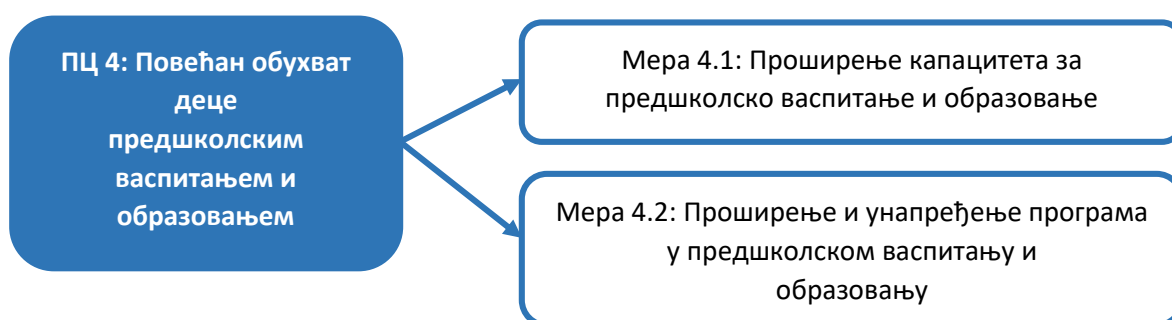
Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2023
-----------------	--------------	-------------------	------	------

¹⁰ Шифре су промењене у 2021. години и примењују се од буџета за 2022. годину

ПЦ 4	4.2 До 2030. обезбедити да све девојчице и дечаки имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању како би били спремни за основно образовање	4.2.1 Удео деце млађе од 5 година која се правилно развијају у доменима: здравља, образовања и психо-социјалног благостања, према полу <i>Општина Мали Зворник:</i> <i>Обухват деце узраста 3 до ППП</i>		93,5%
		4.2.2 Стопа учешћа у организованом учењу (годину дана пре званичног узраста за упис у основну школу), према полу <i>Општина Мали Зворник:</i> <i>Обухват деце ППП</i>		100%

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 4

Мера 4.1: Дефинисано је да је циљ да се кроз изградњу новог/реконструкцију постојећег простора у Предшколској установи „Црвенкапа“ прошире њени капацитети и омогући пријем већег броја деце.

Мера 4.2: Планирано је да ова мера обухвата финансијску и нефинансијску подршку акцијама које могу да допринесу унапређењу програма у предшколском васпитању и образовању.

Мера 4.1

У оквиру ове мере је уз помоћ Швајцарске развојне помоћи изграђен нов објекат у Новом насељу, чиме је капацитет проширен за 36 деце.

Показатељи и остварене вредности за меру М4.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Предшколска установа „Црвенкапа“ реконструисана	Не (2020)	Да	Септембра 2021. године је завршен објекат	РЕШЕЊЕ О УПОТРЕБНОЈ ДОЗВОЛИ, Број предмета: ROP-MZV-10014-IUP-8/2021 Заводни број: 351-171/2021-03 Дана: 19.04.2021. године

У сврхе реконструкције Предшколске установе „Црвенкапа“ издвојено је око 23.516.000 РСД (од чега 5.026.497,41 Општина Мали Зворник + 640.000 за технички пријем, а SDC 18.489.544,85 РСД).

Мера 4.2

ПУ „Црвенкапа,, је 2022. године кренула са имплементацијом Нових основа „Године узлета“. Васпитачи су прошли обуку како би програм што боље применили у раду.

Показатељи и остварене вредности за меру М4.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Унапређен програм у предшколском васпитању и образовању	Не (2020)	Да	Да, Нове основе „Године узлета „	Извештај ПУ „Црвенкапа“

Приоритетни циљ 5 – Обезбеђена доступност неформалном образовању и вананставним активностима за децу и младе

Контекст

Културна понуда у Општини је изузетно сиромашна. У Малом Зворнику не постоји ниједан биоскоп, позориште или музеј. Од усанова културе ради Библиотека „17. септембар“, која осим примарне делатности, обавља и друге културно-образовне делатности, као што су: организовање изложби књига, слика; организовање позоришних представа за децу и одрасле; организовање смотри фолклора; организовање књижевних сусрета; организовање и учешће на Округној смотри аматерског стваралаштва (гума, рецитација, фолклор) и др.

Захваљујући досадашњим инвестицијама, Дом културе и Библиотека „17. септембар“ су обновљени, уређени и модернизовани. У наредном периоду се планира наставак уређења Дома културе уз подршку Министарства културе Републике Србије

На територији Општине нема уређених бицикличких и пешачких стаза. Спортско-рекреативна инфраструктура обухвата игралишта Средње школе Мали Зворник и основних школа у Радаљу, Брасини, Сакару, Борини и Великој Реци.

У дворишту Основне школе „Милош Гајић“, у Доњој Трешњици, Општина Мали Зворник изградила је летњу учионицу за дружење и извођење наставе за ученике на отвореном.

Учешће расхода за развој спорта и омладине у укупним расходима Општине у просеку за период 2020-2023. износили су 2,46% и приказани су на табели испод.

2020	1301	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	17.852.325	3,89%
2021	1301	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	11.769.162	1,83%
2022	1301	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	14.554.334	2,13%
2023	1301	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	13.364.225	1,99%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Учешће расхода за развој културе и информисања у укупним расходима Општине у просеку за период 2020-2023. износили су 6,33% и приказани су на табели испод.

2020	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	26.647.670	5,80%
2021	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	29.706.279	4,61%
2022	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	47.115.526	6,88%
2023	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	53.852.890	8,02%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Највећи расходи у области развоја културе и информисања одлазе на функционисање Библиотеке „17. септембар“. У 2023. години су износили 46.553.890 РСД што је 86,45% укупних расхода за развој културе и информисања за разлику од 2022. са 83,5%, 2021. са 74,2% и 70,75% у 2020.

Индикатори учинка за ПЦ 5

За овај приоритетни циљ постављен је следећи показатељ учинка:

- Број садржаја у области неформалног образовања и других вананставих активности, тако да број деце и младих на један садржај у 2023. години износи 150.

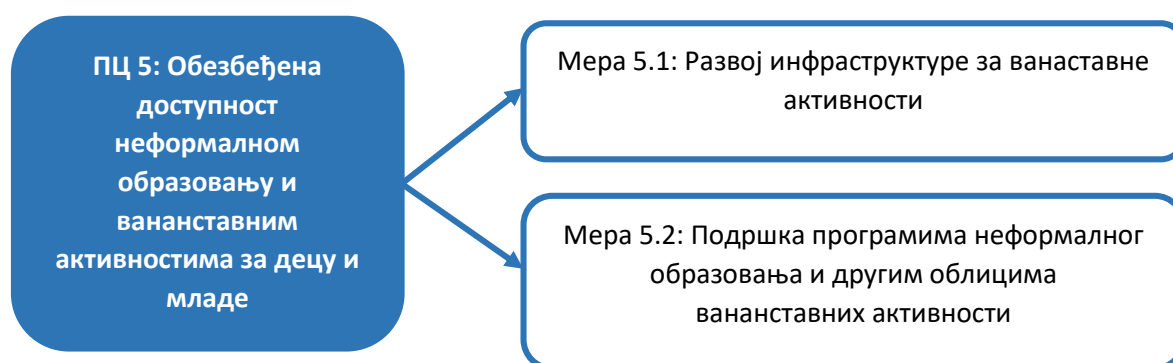
Ова врста података не може да се обезбеди, па је препорука да се показатељ ревидира.

Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ 5 доприноси превасходно остварењу ЦОР 4 и два потциља, али допринос не може да се прикаже одговарајућим показатељима. Допринос се превасходно односи на следеће потциљеве:

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2022
ПЦ 5	4.3 До 2030. обезбедити једнаку доступност приступачног и квалитетног стручног образовања на свим нивоима, укључујући и универзитетско, за све жене и мушкарце	4.3.1 Стопа учешћа младих и одраслих у формалном и неформалном образовању и обукама у претходних 12 месеци, према полу		
	4.4 До 2030. значајно повећати број младих и одраслих који имају одговарајуће вештине, укључујући техничке и стручне, за запошљавање, достојне послове и предузетништво	4.4.1 Удео младих и одраслих са вештинама у области информационаих и комуникационих технологија (ИКТ), према врстама вештина <i>Показатељ за Општину Мали Зворник:</i> <i>Компјутерски неписмена лица Женско</i> <i>Компјутерски неписмена лица Мушко</i> <i>(% у односу на становништво 15+)</i>		16,37%
				14,65%

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 5

Мера 5.1: Планирано је да ова мера обухвата инвестиције у израду, унапређење или проширење инфраструктуре мањег обима која доприноси побољшању услуга становништву у областима образовања, културе, рекреације и сл. (као што је: уређење игралишта, опремање мултифункционалних простора и сл.).

Мера 5.2: Ово је подстицајна мера, у оквиру које се је планирано да се подржавају програми из области образовања, културе, рекреације и сл. Она је краткорочна – њени ефекти требало би да буду видљиви у року од две године од спровођења Плана развоја.

Мера 5.1

У извештајном периоду је уређено 7 нових дечјих игралишта и реновиран је Дом културе у месној заједници Радаљ.

Показатељи и остварене вредности за меру М5.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број уређених игралишта	0	7	7 нових	Финални наративни извештај о реализацији пројекта „Изградња дечјих игралишта на подручју општине Мали Зворник“, број 06-805/2020-21/2 од 30.09.2021. године
Број опремљених мултифункционалних простора			5	Општински тим за израду извештаја, Објављене вести: https://malizvornik.ls.gov.rs/obnovljena-pozornica-u-velikoj-sali-doma-kulture/ https://malizvornik.ls.gov.rs/dobijena-dodatna-sredstva-za-uredjenje-galerije-u-biblioteci/ https://malizvornik.ls.gov.rs/obnovljena-decja-igralista-u-amajicu-i-culinama/ https://malizvornik.ls.gov.rs/obnovljeno-igraliste-u-donjoj-tresnici/ https://malizvornik.ls.gov.rs/plato-na-plazi-u-sakaru-uredjen-po-zelji-gradjana/ https://malizvornik.ls.gov.rs/opstina-mali-zvornik-na-predlog-gradjana-uredila-dom-kulture-u-radalju/ https://malizvornik.ls.gov.rs/uredjen-plato-ispred-zgrade-u-ribarskoj-ulici/

Конкретне активности су се односиле на адаптацију, уређење и асфалтирање следећих игралишта: Брасина, Сакар, Мали Зворник (2), Трешњица, Доња Борина и још два.

У те сврхе издвојено је око 14 милиона РСД од чега 13 милиона динара је обезбеђено од стране SDC-а, а учешће од 1 милион динара обезбедила је Општина.

Опрема мултифункционалних простора обухватала је:

- Реконструисање сале у Дому културе, реконструисан и опремљен галеријски простор у холу Дома културе;
- Изградњу летње учионице у дворишту ОШ „Бранко Радичевић“;
- Асфалтирање спортског игралишта у месној заједници Доње Насеље;
- Изградњу фудбалског терена у Великој Реци;
- Оспособљавање простора Омладинског клуба у Рибарској улици за боравак деце у пратњи личних пратилаца (4 деце корисника);
- Реновирање Дома културе у месној заједници Радаљ.

Мера 5.2

Показатељи и остварене вредности за меру М5.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број неформалних програма из области образовања, културе, рекреације	Н/А	-	4 нова програма су покренута	Општински тим за израду извештаја

Нови програми обухватају школу глуме и школу фолклора у Библиотеци. Нову летњу учионицу у дворишту ОШ „Бранко Радичевић“ користе сви ученици од 1. до 4. разреда. У реновираном Дому културе у МЗ Радаљ организује се шах клуб и друге активности.

Приоритетни циљ 6 – Повећан обухват старијих лица услугама помоћи у кући и другим услугама социјалне заштите

Контекст

Као што је приказано на табели испод, у периоду 2020-2022. број корисника новчане социјалне помоћи, као % укупног броја становника опао је за 43,2%, а број корисника дечијег додатка (0-17 година), као % укупног броја деце за 30,2%. Сви ови показатељи се могу користити као ЦОР показатељ 1.3.1 Удео становништва обухваћених системима социјалне заштите, према полу, уз разликовање деце, незапослених лица, старијих лица, особа са инвалидитетом, трудница, новорођенчади, жртава повреда на раду, као и сиромашних и рањивих.

Показатељ	Мерна јединица	2018	2020	2021	2022
Број корисника новчане социјалне помоћи, као % укупног броја становника	%	4,34	3,45	2,47	1,96
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица, као % укупног броја становника	%	0,41	0,36	0,35	0,37
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица, као % укупног броја становника	%	0,61	0,53	0,58	0,55
Број корисника дечијег додатка (0-17 година), као % укупног броја деце	%	36,24	26,94	23,18	18,8

Број корисника увећеног дечијег додатка (0-17 година), као % укупног броја деце	%	4,61	3,82	2,9	3,26
Стопа деце која користе услуге смештаја (0-17 година)	Промил	3,84	2,89	2,37	1,78
Број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад, као % укупног броја становника	%	15,16	11,96	11,24	10,01

Аналитички сервис ЈЛС

Просечан износ пензија у 2022. години био је 25.434 у РСД номинално што је 84,78% просека ЈЛС.

У општини Мали Зворник у периоду 2020-2023. била је доступна само услуга *Помоћ у кући* за старе и одрасле. Услуга је била доступна за 28 - 30 корисника, за шта су биле ангажоване 4 неговатељице. Пружалац услуге, обезбеђене кроз јавну набавку је био „Caritas“ Шабац, а финансирано је из средстава наменског трансфера. Услуга се пружа по моделу 2 дана у недељи по 4 сата дневно. То значи да је еквивалентних корисника 3. У области издвајања за социјалне услуге, значајна новина од 2024. године је обезбеђивање услуге личног пратиоца детета за малишане ометене у развоју, коју финансира локална самоуправа.

Број корисника државних домова за смештај старих (65 + година) је занемарљив и у просеку за период 2020-2023. своди се на 3 старе особе, односно 0,14%.

Расходи за дневне услуге у заједници варирају значано у периоду 2020-2023, па су у 2022. години били за 55,85% мањи него у 2021. а у 2023 за 40,5% мањи.

Година	Показатељ	Извор	Износ у РСД
2020	Дневне услуге у заједници	1	2.288.000
	УКУПНО		2.288.000
2021	Дневне услуге у заједници	07	902.090
	Дневне услуге у заједници	01	2.500.000
	УКУПНО		3.402.090
2022	Дневне услуге у заједници	07	375.540
	Дневне услуге у заједници	01	1.126.620
	УКУПНО		1.502.160
2023	Дневне услуге у заједници	07	773.247
	Дневне услуге у заједници	01	1.251.046
	УКУПНО		2.024.293

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Учешће расхода у укупним расходима општине Мали Зворник у периоду 2020-2023. приказани су на табели испод.

2020	0901	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	46.964.615	10,23%
2021	0901	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	47.209.313	7,33%
2022	0901	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	66.082.799	9,66%
2023	0902	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	77.432.482	11,52%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Расходи корисника буџетских средстава по становнику

Расходи корисника буџетских средстава за социјалну заштиту по становнику у РСД	2020	2021	2022
--	------	------	------

Општина Мали Зворник	5.161	1.006	1.050
Република Србија	6.238	3.081	4.010

Општине и региони у Србији 2023.

Знатно нижи расходи по становнику у 2021. и 2022. години у односу на 2020. годину могу се објаснити одсуством трансфера са републичког нивоа, као и значајно мањим бројем корисника новчане социјалне помоћи.

Индикатори учинка за ПЦ 6

Овај циљ представља за општину Мали Зворник средњи приоритет. За њега су утврђени следећи показатељи учинка:

- Учешће укупног броја корисника услуга старијих од 65 година у укупној популацији старијој од 65 година у Малом Зворнику повећан са 2% у 2018. години на 4% у 2027. години;

Реализација: Учешће укупног броја корисника услуга старијих од 65 година у укупној популацији старијој од 65 година је и даље 2%, тако да је циљна вредност за 2023. од 3% подостварена за 33.3%.

- Учешће укупног еквивалентног броја корисника старијих од 65 година по моделу пружања услуге и по континуираном обезбеђивању услуге током целе године у укупној популацији старијој од 65 година у Малом Зворнику повећан са 17,2% у 2018. на 86% у 2027. години

Реализација: У периоду 2020-2023. била је доступна само услуга Помоћ у кући за старе и одрасле за 3 еквивалентна корисника

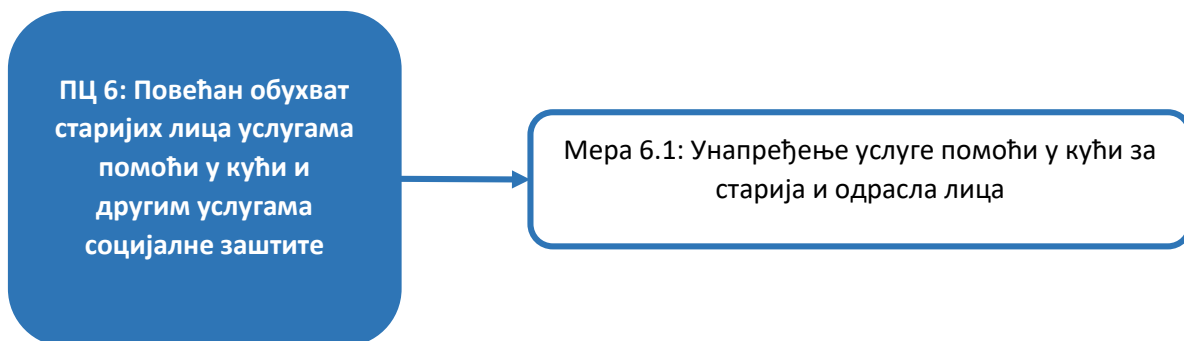
Опис главних постигнућа и трендови

У 2023. години је 28-30 корисника користило 6 месеци услуге, од тога сваки други 4 сата по кориснику. Тренд је да се шири понуда услуга.

Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2022
ПЦ 6	1.3 Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући најугроженије, и до 2030. постићи довољно велики обухват сиромашних и рањивих	1.3.1 Удео становништва обухваћених системима социјалне заштите, према полу, уз разликовање деце, незапослених лица, старијих лица, особа са инвалидитетом, трудница, новорођенчади, жртава повреда на раду, као и сиромашних и рањивих <i>Показатељи за Општину Мали Зворник:</i> Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији као и сви показатељи из прве Табеле у оквиру Циља 6.	12,3%	10%

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 6

Мера 6.1: Планирано је да у оквиру ове мере општина Мали Зворник обезбеди финансијска средства за реализацију услуге помоћи у кући, али и за оспособљавање већег броја неговатељица са подручја Малог Зворника за пружање услуге. Она је краткорочна – њени ефекти требало би да буду видљиви у року од две године од спровођења Плана развоја.

Мера 6.1

Поред наведених услуга за 65+, од 2024. године је покренута услуга личног пратиоца за децу (4 корисника).

Показатељи и остварене вредности за меру М6.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број неговатељица			4	

Препорука:

Постоји потреба за увођење услуге персоналног асистента за особе са инвалидитетом. Изазови у увођењу нових услуга међутим су зависност доступности услуга од трансфера виших нивоа власти, па су средства ограничена и нестабилна.

Правац развоја 3 – Комунална инфраструктура и услуге у служби заштите животне средине и унапређења квалитета живота

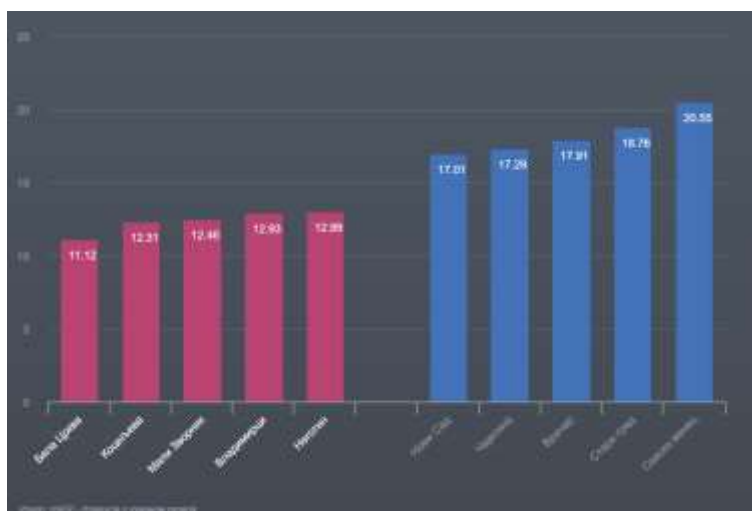
Овај правац развоја обухвата комуналну инфраструктуру и услуге, укључујући управљање водама и отпадним водама, заштиту животне средине, енергетску ефикасност и развој обновљивих извора енергије, као и одрживу урбанизацију.

Снабдевање становништва и објеката водом се врши преко јавних водовода и то: градским водоводним системом (ГВС), који је у надлежности ЈКП “Дрина” из Малог Зворника и сеоским водоводним системима (СВС), који су у надлежности сеоских Месних заједница или групе грађана (водоводи са преко пет прикључених домаћинстава). Присутно је и снабдевање индивидуалним водоводним системима (ИВС), односно водоводима до пет прикључених домаћинстава. Чест је случај да корисник градског водоводног система поседује и прикључак на још неки од наведених водовода.

Према „Извештају о здравственој исправности воде за пиће из јавних водовода и водних објеката института и завода за јавно здравље на територији Републике Србије, 2022“¹¹ вода из јавног водовода градског насеља Мали Зворник је доброг квалитета по свим параметрима.

На територији општине Мали Зворник, постоји одређени вид сакупљања и одвођења отпадних вода. У насељима Брасина, Доња Борина, Радаљ, Сакар, Цулине и Доња Трешњица постоје изграђене канализационе мреже за школе, месне канцеларије, амбуланте и околна домаћинства мада највећи део становника у сеоским срединама није прикључено на јавну фекалну канализацију. Дужина канализационе мреже од 40 км се није мењала у периоду 2012-2022. година.

Не постоје подаци о квалитету ваздуха, јер се не прати. Општина је изложена значајном ризику од природних катастрофа, нарочито поплавама, бујичним токовима и последично клизиштима. Тако Индекс капитала отпорности¹² показује да је Мали Зворник, после Беле Цркве и Коцељева, општина са трећим најмањим капиталом отпорности.

<http://devinfo.stat.gov.rs/diSrbija/diPost.aspx?slide=21>

¹¹ <https://www.batut.org.rs/download/izvestaji/Zdravstvena%20ispravnost%20vode%20za%20pice%202022.old>

¹² Индекс капитала отпорности је композитни индекс који укључује 39 показатеља који се налазе у DevInfo бази. Користе се показатељи из следећих димензија отпорности: природни капитал, економски капитал, физички капитал, људски капитал, социјални и институционални капитал

Комунални отпад се одвози из свих насеља у Општини, али дивља сметлишта, а нарочито загађење реке Дрине пластичним отпадом представља константан проблем.

Укупна дужина путева на територији Општине је већ годинама константна и износи 209 km, као и густина путева са 1,1 km/km². Број путничких возила се од 2020. године са 287 повећао на 315¹³.

У оквиру овог развојног правца општина Мали Зворник приоритизовала је следеће области: унапређење водоводне мрежа, успостављање функционалног и одрживог система управљања отпадним водама, повећано коришћење обновљивих извора енергије и унапређење јавних простора.

ПЦ 7: Унапређена водоводна мрежа - За општину је веома важно да се смање губици у водоводној мрежи. Општину Мали Зворник одликује веома богата хидрографска мрежа. Поред тога, вода из јавног водовода градског насеља Мали Зворник је била исправна (Према "Извештају о здравственој исправности воде за пиће јавних водовода и водних објеката у Републици Србији за 2017. годину" само 1,5% узорака нису били исправни по микробиолошким параметрима).

ПЦ 8: Успостављен функционалан и одржив систем управљања отпадним водама – Кључни приоритети општине Мали Зворник је да се смањи удео непречишћених отпадних вода и реши проблем мешања фекалних и атмосферских вода у градском насељу Мали Зворник. Осим Емшер јаме са 6 укопаних бетонских таложних поља за 2.500 еквивалентних становника у самом насељу Мали Зворник у току је и изградња ППОВ „Нови мост“ у Доњем Насељу за 2x500 еквивалентних становника. У насељу Сакар у 2018. години изграђено је постројења за пречишћавање отпадних вода „Сакар“ и на њега је за сада прикључено око 10 домаћинстава. За изградњу фекалног колектора у Сакару обезбеђена је планска документација и Идејна решења за изградњу фекалних колектора са црпном станицом.

ПЦ 9: Повећано коришћење обновљивих извора енергије - Како би повећала удео обновљиве енергије, општина Мали Зворник је приликом израде Плана развоја планирала да пређе на систем даљинског грејања на биомасу, односно да коришћење гаса замени коришћењем биомасе. Према пописним подацима у време израде Плана развоја Општине, велики број домаћинстава у Малом Зворнику је користио индивидуалне уређаје за грејање. Чак 60% домаћинстава је користило индивидуалне уређаје за грејање на дрва што указује на врло вероватну ниску ефикасност и високе специфичне емисије загађујућих материја. Са њиховим прикључењем на систем даљинског грејања постигли би се вишеструкти ефекти (повећање ефикасности, смањење емисије загађујућих материја и др.).

ПЦ 10: Унапређени јавни простори - Општина Мали Зворник је планирала и жели да својим грађанима омогући приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом.

Расходи за Приоритетни правац 3 за период извештавања (2020-2023.) приказани су на табели испод. Обухватају расходе за: становање, урбанизам и просторно планирање, заштиту животне средине, организацију саобраћаја и саобраћајну инфраструктуру, комуналне делатности и енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије.

	2020	2021	2022	2023
Расходи у РСД	116.546.349	149.111.392	268.582.247	147.885.950

¹³ Аналитички сервис ЈЛС

Учешће расхода у укупним расходима
Општине за Приоритетни правац 3
СКГО: Расходи за период 2020-2023.

25,39%	23,16%	39,26%	22,02%
--------	--------	--------	--------

Приоритетни циљ 7 – Унапређена водоводна мрежа

Контекст

У 2022. години је проценат физичко- хемијске неисправности у општини Мали Зворник био 0%, док је проценат микробиолошке неисправности износио 0,7%. Ови резултати су знатно бољи од републичког просека, који је за физичко-хемијску неисправност износио 16,9%, а за микробиолошку 5,5%.

Дужина водоводне мреже у периоду 2020-2022. повећана је за 4,85%.

	km	Укупно	2018	157
Дужина водоводне мреже	km	Укупно	2019	157
	km	Укупно	2020	157
	km	Укупно	2021	158
	km	Укупно	2022	165

Општине и региони Србије 2023, РЗС

2022	Укупне захваћене воде, хиљ. м ³	Испоручене воде за пиће, хиљ.м ³	Број домаћинстава прикључених на водоводну мрежу
Општина Мали Зворник	1.466	352	3.257

<https://publikacije.stat.gov.rs/G2023/Pdf/G202313050.pdf>

У оквиру ЈКП “Дрина”, Мали Зворник, радна јединица “Водовод и канализација” бави се производњом, пречишћавањем и дистрибуцијом воде за пиће, сакупљањем и одвођењем отпадних и атмосферских вода, одржавањем водоводног система и система за канализацију отпадних вода, реконструкцијом и изградњом наведених система, али и пружања услуга трећим лицима и установама. ЈКП “Дрина” водом снабдева 2.895 домаћинстава као и 264 правних лица и предузећа. Данас се водоснабдевање обавља преко 5 независних водоводних система: малозворничког, брасинског, доњоборинског, цулинско-читлучког и великоречког. У току једне календарске године дистрибуира се око 400.000 м³ воде за пиће. Укупна издашност изворишта износи око 50,4 l/s. Хидроелектрана “Зворник” је у оквиру постојећег изворишта инвестирала извођење 2 бушена бунара, савремене црпне станице са два резервоара укупне запремине од 1000 м³, чиме је обезбеђено додатних 20l/s воде за пиће и пратећи резервоарски простор. Повећањем издашности овог изворишта стекли су се потребни услови за дистрибуцију воде из Малог Зворника ка Радаљу и Доњој Борини.

У месној заједници Амајић настављена је реконструкције секундарне водоводне мреже започете у 2023. години.

До сада је положено око 536 метара водоводних цеви, од укупно пројектованих 1.466 метара и изграђено 6 водоводних шахти, од укупно 24 шахте које су предвиђене пројектом.

Усвојен је и План детаљне регулације за изградњу мреже водоснабдевања од Цулина до Велике Реке.

У 2020. години је у оквиру комуналних делатности за управљање и снабдевање водом за пиће утрошено 14.478.718 РСД што је 3,15% укупних расхода. У 2021. расходи су износили 16.280.705

РСД што је 2,53% укупних расхода за ту годину, укључујући и изградњу јавног водовода у Доњој Трешници и Цулинама, док су у 2022. били 6.637.324 РСД што је 0,97% укупних расхода. У 2023. је за ову намену утрошено 1.139.951 РСД што је 0,17% укупних расхода.

Индикатори учинка за ПЦ 7

Овај циљ представља висок приоритет за општину Мали Зворник и за њега су утврђени следећи показатељи учинка:

- Удео домаћинстава прикључених на водоводну мрежу је повећан са 74,4% у 2017. на 95% у 2023. години

Реализација: Према попису из 2022. године од укупно 4.434 домаћинстава око 75% је прикључено на водоводну мрежу што је ниже од републичког просека који износи 83,7% и ниже од циљне вредности за 2023. годину која је била 78%.

- Губици у водоводној мрежи су смањени са 70% у 2017. на 20% у 2023. години

Реализација: Циљна вредност за 2023. годину износила је 45%. Тренутно нису доступни прецизни подаци, али је извесно да је циљна вредност подостварена.

Опис главних постигнућа и трендови

Према информацијама добијеним од стране начелника Одељења, тренд у вези са губицима у водоводној мрежи је изузетно неповољан. Заправо, не да се нису смањили, већ су се повећали. Један од разлога је што се SCADA пројекат и пројекти реконструкције нису реализовани јер нису обезбеђена средства.

Допринос Агенди 2030

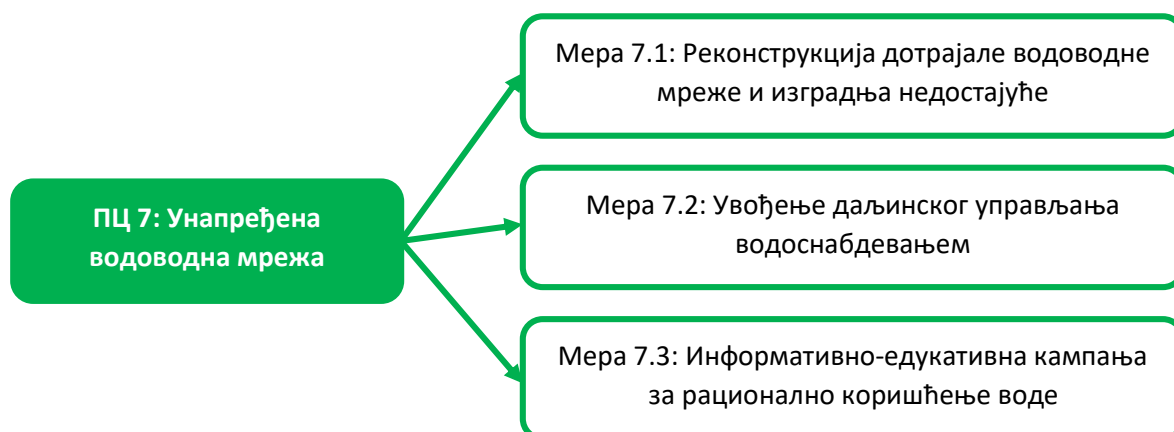
Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2023
ПЦ 7	6.1 До 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и приуштивој пијаћој води за све	6.1.1 Удео становништва које користи пијаћу воду из система којима се безбедно управља <i>Показатељ за општину Мали Зворник: Удео домаћинстава прикључених на водоводну мрежу</i>		75%
	6.4 До 2030. битно повећати ефикасност коришћења воде у свим секторима и обезбедити одрживу експлоатацију воде и снабдевање слатком водом како би се одговорило на несташицу воде и у знатној мери смањио број људи који се суочавају са несташицом воде	6.4.1 Промене у ефикасности коришћења вода током времена		
		6.4.2. Ниво експлоатације вода (водни стрес): удео укупно захваћених водних ресурса у укупно расположивим водним ресурсима		
6.б Подржати и појачати учешће локалних заједница у унапређивању управљања водоснабдевањем и санитацијом	6.б.1 Удео јединица локалне самоуправе са успостављеним и оперативним политикама и процедурама за учешће локалних заједница у			да

		управљању водоснабдевањем и санитацијом		
--	--	---	--	--

Главни изазови у остварењу приоритетног циља

Главни изазов је што вредност пројеката у овој области далеко превазилази буџет ЈЛС и не може се реализовати без средстава Републике. Општина правовремено припрема пројекте (пројектну документацију), али неопходно је да обезбеди средства од Министарства за јавна улагања или из других извора.

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 7

Мера 7.1: Циљ реконструкције постојеће дотрајале мреже је да се смање губици на водоводној мрежи, а кроз изградњу нове стварају се услови за снабдевање безбедном пијаћом водом из јавног водовода скоро свих домаћинстава у општини. Радови на изградњи недостајуће мреже су већ започети приликом израде Плана развоја. Крајем 2018. године изграђен је нови резервоар у Доњој Трешњици чијим стављањем у функцију ће се значајно побољшати квалитет водоснабдевања за становнике насеља Доња Тречњица, Амајић, Читлук, Цулине али и део Велике Реке.

Мера 7.2: Планирано је да се у оквиру ове мере ради на уградњи система за даљинско читавање водомера, чиме се постиже прецизна контрола потрошње и смањују губици прилико експлоатације. Месечно читавање обезбеђује ефикаснију наплату и бољи однос са потрошачима.

Мера 7.3: Ова мера обухвата информисање и едукацију грађана о чистој води и начинима коришћења, односно потрошњи. Припада информативно-едукативним мерама. Циљ је да се грађани кроз информисање и едукацију мотивишу да се прикључе на водоводну, а такође да воду користе на рационалан и економичан начин.

Мера 7.1

Показатељи и остварене вредности за меру М7.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број обезбеђених нових прикључака на водоводну мрежу	31 (2017)	116	18 (2020) 72 (2021) 24 (2022) 25 (2023) Укупно 129	Записник Комисије о примопредаји са извештајем стручног надзора

Током извештајног периода је урађен нови бунар и нова траса у Доњој Трешњици.

Расходи за водоводну мрежу (РСД)	2020	2021	2022	2023
	9.006.496,50	1.785.550,00		1.969.550,00
Укупно:	12.761.596,50			

У Програму реконструкције водовода и инфраструктуре су планирана средства од 2,5-3 милиона ЕУР са планираним почетком реализације у 2025. години.

Мера 7.2

Показатељи и остварене вредности за меру М7.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
% домаћинстава прикључених на даљинско читавање водомера	0 (2019)	400	0	ЈКП Дрина

Два су кључна разлога зашто циљна вредност није остварена: добављач није испоручио сертификат о типу мерила; потребно је ширење „Лора“ мреже, која још није у функцији јер софтвер не ради.

Расходи за ову меру у периоду 2020-2023. износили су 3.991.200,00 РСД.

Мера 7.3

Показатељи и остварене вредности за меру М7.3:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Спроведена кампања за коришћење воде на рационалан и економичан начин	Не (2020)	Да	Не	ЈКП и Општина

Организована кампања није спроведена, али ЈКП и Општина постављају апеле на сајтовима и порталима за рационално коришћење воде.

Приоритетни циљ 8 – Успостављен функционалан и одржив систем управљања отпадним водама

Контекст

Као што је приказано на табели испод, у 2022. години, од укупно испуштених отпадних вода само 44,9% се испушта у системе за одвођење отпадних вода, а само 30,12% укупних испуштених вода се пречишћава.

2022	Укупне испуштене отпадне воде ¹ , хиљ.м ³	Испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода, хиљ.м ³	Пречишћене отпадне воде, хиљ.м ³	Број домаћинства прикључених на канализациону мрежу
Општина Мали Зворник	332	149	100	1350

<https://publikacije.stat.gov.rs/G2023/Pdf/G202313050.pdf>

Под управом ЈКП “Дрина” на територији општине налази се само градски канализациони систем у Малом Зворнику и на њега је прикључено око 80% насељеног места. У току једне календарске године процењена количина испуштених отпадних вода износи око 63.000 м³. Други засебни канализациони систем за одвод отпадних вода је у М.З. “Доње Насеље”, на потезу од Старог моста до Новог моста. Састоји се од примарног канализационог система профила $\varnothing 300$ mm и $\varnothing 400$ mm са пратећом секундарном мрежом без постројења за прераду отпадних вода.

Површински токови су највише угрожени испуштањем непречишћених отпадних вода и уклањањем приобалне вегетације.

Настојећи да обезбеди боље услове за уређење Зворничког језера, Општина Мали Зворник купила је крајем 2022. године специјално комбиновано возило – амфибију, намењену за одржавање површине језера и приобаља уредним, за кошење траве и осталог растиња и уклањање отпада. Услуга је доступна и објектима на Зворничком језеру који се баве туризмом.

Расходи за животну средину обухватали су у посматраном периоду изградњу атмосферске канализационе мреже на КП.572/1 и 705 КО М. Зворник, ППОВ Доње Насеље. У свим годинама је била планирана и изградња канализационе мреже у Сакару, али ни у једној није реализована. У 2022. години су расходи за заштиту животне средине били 0. На табели испод су приказани укупни годишњи расходи за ову намену, као и њихово учешће у укупним расходима.

		Укупни расходи за дату годину	Учешће у укупним расходима за дату годину
2020			
0401	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	10.117.924	2,20%
2021			
0401	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	1.921.178	0,30%
2022			
0401	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	0	0
2023			
0401	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	3.804.767	0,57%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Индикатори учинка за ПЦ 8

Овај циљ је високог приоритета за општину Мали Зворник. За њега су дефинисани следећи показатељи учинка:

- Процент домаћинстава прикључених на канализациону мрежу повећан са 31% у 2017. на 95% у 2027. години

Реализација: Број домаћинства прикључених на канализациону мрежу се у периоду 2018-2022. није мењао и износи 1.350, што је 30,45% од укупног броја домаћинства. Остварени резултат не само да је значајно удаљен од циљне вредности за 2023. која је била 63% него је чак и испод базне вредности утврђене 2017. године.

- Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају у 2027. години представља 80% од укупно испуштених вода

Реализација: Само 30,12% укупних испуштених вода се пречишћава, што је далеко испод циљне вредности за 2023. годину која износи 58%.

Опис главних постигнућа и трендови

Тренд у вези са управљањем отпадним водама је негативан за цео извештајни период. Циљне вредности за оба показатеља су подостварене, а утврђене вредности за 2023. годину су чак неповољније него 2018. године

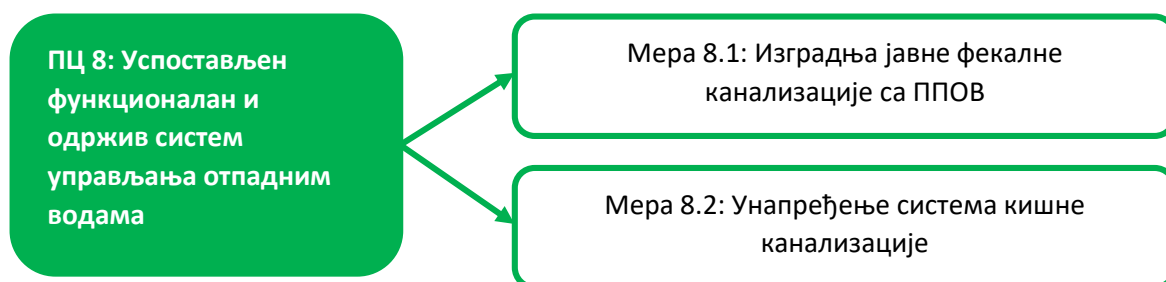
Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2022
ПЦ 8	6.3 До 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати одлагање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материја, преполовити удео непречишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу	6.3.1 Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају		30,12%
		<i>Показатељ за општину Мали Зворник: Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају</i>		
		6.3.2 Удео водних тела која имају добар статус воде		

Главни изазови у остварењу приоритетног циља

Управљање отпадним водама и изградња ППОВ је тренутно ван надлежности ЈЛС, јер је то пројекат „Чиста Србија“ коју води Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре.

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 8

Мера 8.1: У оквиру ове мере планирано је да се ради на изради потребне планске и пројектне документације за изградњу фекалних колектора, црпних станица за препумпавање отпадних вода, изградњи постројења за прераду отпадних вода, али и прописних септичких јама за мали број гравитирајућих корисника. Мера припада групи мера за обезбеђење добара и пружање услуга. Реализује се у дугорочном периоду (за више од пет година). У оквиру ове мере предвиђена је израда планова детаљне регулације за потребе решавања имовинско – правних односа (за национални пројекат „Чиста Србија“).

Мера 8.2: У оквиру ове мере планирано је да се ради на систему кишне канализације, што подразумева: отворене канале, риголе око путева, зацељене колекторе, црпне станице за препумпавање и др. Мера припада групи мера за обезбеђење добара и пружање услуга. Реализује се у дугорочном периоду (за више од пет година).

Мера 8.1

Показатељи и остварене вредности за меру М8.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Израђена планска и пројектна документација за изградњу фекалних колектора, црпних станица за препумпавање отпадних вода изградњи постројења за прераду отпадних вода, али и прописних септичких јама за мали број гравитирајућих корисника/ Број израђених планова детаљне регулације (за потребе националног пројекта „Чиста Србија“)	1 (2020)		9	Извештај Одељења за привреду, инспекцијске послове, урбанизам и обједињену процедуру

Током извештајног периода су урађени ПДР-ови за 9 ППОВ од планираних 11.

Мера 8.2

Показатељи и остварене вредности за меру М8.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Дужина нове/реконструисане кишне канализације (м)	Н/А	0	0	

У циљу раздвајања кишне и фекалне канализације у МЗ Центар су добијена средства од Министарства за равномерни регионални развој за реконструкцију канализационе мреже у МЗ Центар код објекта библиотеке „17. септембар“ чија је реализација у току.

Приоритетни циљ 9 – Замена система система даљинског грејања на природни гас системом на биомасу

Контекст

У оквиру прве фазе ЕУ програма „Обновљиви извори енергије - развој тржишта биомасе у Републици Србији“ подржана је изградња топлане у општини Мали Зворник да пређе на коришћење биомасе као енергента, што би требало да грађанима омогући сигурно снабдевање и здравију животну средину.

Општина Мали Зворник је током 2022. и 2023. године, уз подршку Министарства рударства и енергетике, суфинансирала унапређење енергетске ефикасности стамбених објеката на територији Општине. Министарство је 2023. године определило општини Мали Зворник 8.400.000 РСД за финансирање програма енергетске санације породичних кућа и станова на територији локалне самоуправе. Те године је на конкурс субвенције за унапређење енергетске ефикасности у домаћинствима 51 корисник остварио право на овај вид подршке. У 2024. години надлежно министарство је Општини доделило 5.950.000 РСД за Програм енергетске санације породичних кућа.

Расходи за енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије јављају се тек у 2022. и 2023. години и приказани су на табели испод у номиналној вредности и као учешће у укупним расходима за дату годину.

2022	0501	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	6.012.832	0,88%
2023	0501	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	9.316.220	1,39%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Потрошња електричне енергије за јавну расвету у 2023. години је износила 8.718.511,02 РСД, док је за потрошњу електричне енергије у згради општине Мали Зворник издвојено 4.079.205,51 РСД.

Имајући у виду циљ и мере утврђене Средњорочним планом општине Мали Зворник, као и повећању расхода, а самим тим и повећању фокуса на енергетску ефикасност, у овај Извештај ће бити уврштени и показатељи и циљне вредности за ову област. Циљ 5.1 у Средњорочном плану је „Подстицање унапређења енергетске ефикасности“, а припадајуће мере:

- Мера 5.1.1: Повећање енергетске ефикасности у јавним зградама
- Мера 5.1.2.: Суфинансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова

Индикатори учинка за ПЦ 9

Ово је циљ који има средњи приоритет за општину Мали Зворник, за кога је постављен следећи показатељ учинка:

- Постигнуто смањење емисије CO₂ са 870 т/годишње на 40 т/годишње приликом производње и потрошње топлотне енергије у систему даљинског грејања (услед високог удела обновљивих извора енергије и смањења губитака топлоте)

Реализација: Остварена вредност у 2022. години од 49 т/годишње је значајно боља од циљне вредности за 2023. са око 450 т/годишње и веома близу циљне вредности за 2027. од 40т/годишње.

- Постигнуто смањење потрошње електричне енергије у јавним зградама у MWh (годишње) са 274 на 250 MWh
- Постигнуто смањење потрошње електричне енергије за потребе јавног осветљења у MWh (годишње) са 500 на 397,61 MWh

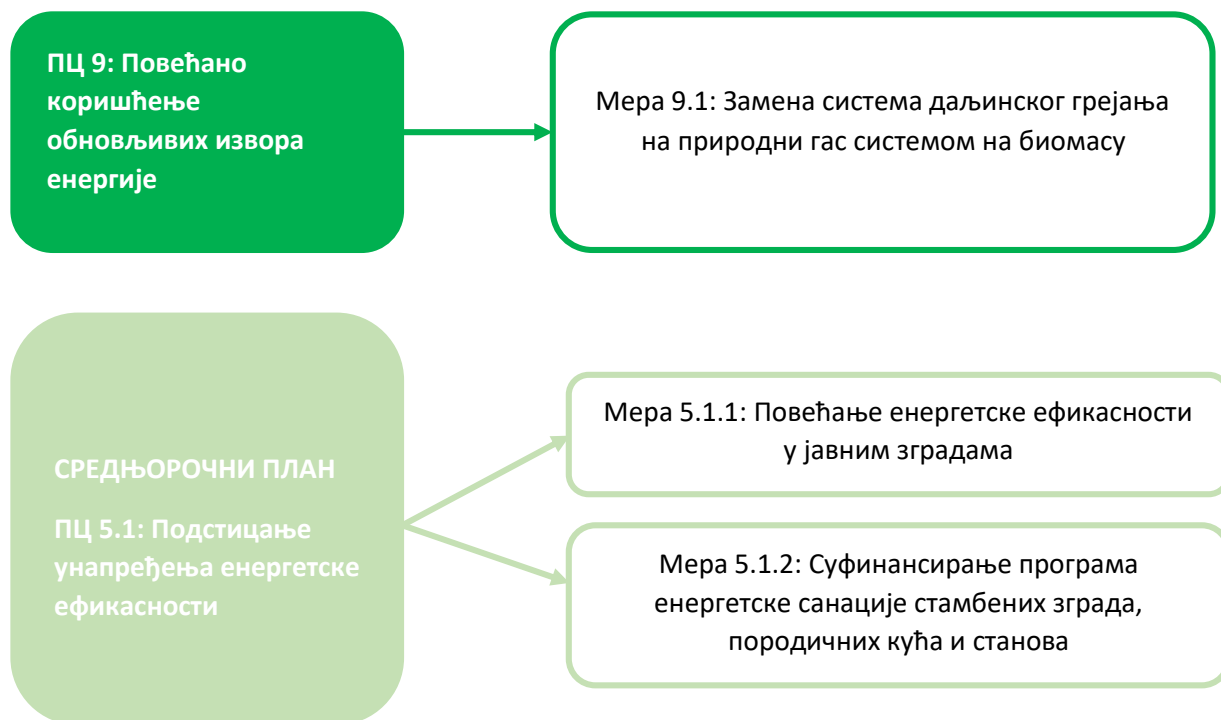
Реализација: У 2023. години је потрошња у јавним зградама (Библиотека „17.септембар“, ПУ „Црвенкапа“, ОШ "Стеван Филиповић" Радаљ, ОШ „Бранко Радичевић Мали Уворник, ОШ "Милош Гајић" Амајић, ОШ "Браћа Рибар" Доња Борина, Средња школа Мали Зворник, Општинска ушрава) је износила 190,49 MWh .

Опис главних постигнућа и трендови

Кључно постигнуће је било пуштање у рад топлане на биомасу октобра 2021. године.

Допринос Агенди 2030

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2023
ПЦ 9	7.2 До 2030. значајно повећати удео обновљиве енергије у глобалном енергетском миксу	7.2.1 Удео обновљиве енергије у укупној финалној потрошњи енергије		
	7.3 До 2030. удвостручити глобалну стопу побољшања енергетске ефикасности	7.3.1 Енергетски интензитет мерен кроз примарну енергију и БДП		Н/А

Мера 9.1: У оквиру ове мере било је планирано да се изгради топлана на биомасу која би у систему даљинског грејања заменила постојеће капацитете на природни гас. То је мера за обезбеђење добара и пружање услуга. Њена реализација је планирана у средњорочном периоду.

Мера 5.1.1: Фокус ове мере је била реконструкција фасаде на згради општине, а у циљу унапређења енергетске ефикасности.

Мера 5.1.2: Општина Мали Зворник се пријавила на Јавни позив ради додељивања средстава подстицаја за финансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова, које спроводе јединице локалне самоуправе, а у циљу остваривања уштеде енергије и њеног рационалног коришћења, те смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште, који је објављен у оквиру реализације Програма финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије који спроводи Министарство рударства и енергетике, и у 2021. годисни су јој додељена финансијска средства за ове намене.

Мера 9.1

Топлана на биомасу на систему даљинског грејања у 2023. години је снабдевала топлотном енергијом 322 корисника. Обезбеђено је грејање у трајању од 24 сата/дан. Како би се што више стамбених објеката прикључило, Општинско веће је донело одлуку о ослобађању накнаде за прикључак (такса) и важило је за 2023. годину. Исто ће важити и у 2024. години.

Показатељи и остварене вредности за меру М9.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Израђена топлана на биомасу	не	да	Да (2021)	ЈКП Дрина

Активности су обухватале постављање калориметра, тако да се наплата врши према потрошњи. Такође су дигитализоване подстанице и могуће је „паметно“ управљање потрошњом енергената.

Изградња топлане је коштала 1.900.000 ЕУР.

Мера 5.1.1

Ова мера није спроведена. Општина је учествовала на конкурсима код Министарства енергетике, МДУЛС-а, Министарства привреде, Министарства за јавна улагања али пројекти нису одобрени.

Показатељи и остварене вредности за меру 5.1.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Број реконструисаних јавних зграда	0	2	0	Извештај Одељења за привреду, инспекцијске послове, урбанизам и обједињену процедуру

Мера 5.1.2

Програм се спроводи у складу са Програмом Министарства рударства и енергетике.

Показатељи и остварене вредности за меру 5.1.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Процент домаћинстава којима је обезбеђена подршка у енергетској санацији у односу на укупан број домаћинстава	N/A	10%	5%	Извештај Одељења за привреду, инспекцијске послове, урбанизам и обједињену процедуру
Број суфинансираних пројеката/Број уговора са грађанима	N/A	40	2021 – 47 2022- 57 2023 – 49	

У 2022. години су се реализовала плаћања за програм из 2021. у износу од 5.196.832,54 РСД од чега је Министарство рударства и енергетике учествовало са 50%. У 2023. су плаћања износила 5.359.720,10 РСД, такође подржано од ресорног министарства са 50%.

Реализација уговора из 2023. односно плаћања су у току.

Приоритетни циљ 10 – Унапређени јавни простори

Контекст

ЈКП “Дрина” се бави одржавањем хигијене у градском и сеоском подручју, што подразумева сакупљање кућног смећа, пет амбалаже, чишћење улица и осталих јавних површина. На територији општине Мали Зворник распоређено је око 100 контејнера 1,1 m³ и 20 контејнера 5 m³. Мањи део подручја покривен је кантама за смеће, које се редовно празне како не би дошло до гомилања отпада.

ЈКП “Дрина” је поверено и одржавање мреже јавног осветљења на подручју општине Мали Зворник.

У оквиру иницијативе „Мали Зворник по мери грађана“, у извештајном периоду је у месној заједници Сакар, поред плаже на Зворничком језеру, изграђен летњиковач за одмор и дружење посетилаца.

Део обале реке Дрине у месној заједници Центар у Малом Зворнику уређен је за мештане и по сетиоце постављањем покретног мобилијара.

Поред општине Мали Зворник, уз учешће грађана, све наведене активности је подржала Влада Швајцарске у оквиру Програма реформе пореза на имовину.

Дужина путева са савременим коловозом повећана је у периоду 2020-2022. за 7,36%, као што је приказано на табели испод.

Дужина путева	km	Савремени коловоз	Мали Зворник	2018	106.601
Дужина путева	km	Савремени коловоз	Мали Зворник	2019	109.601
Дужина путева	km	Савремени коловоз	Мали Зворник	2020	116.439
Дужина путева	km	Савремени коловоз	Мали Зворник	2021	120.189
Дужина путева	km	Савремени коловоз	Мали Зворник	2022	125.689

<http://devinfo.stat.gov.rs/Opstine/libraries/asp/asp/Home.aspx>

Расходи за период 2020-2023. приказани су на табели испод и обухватају управљање јавним просторима у најширем смислу, укључујући и саобраћајне површине.

2020				
1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ		15.588.056	3,40%
0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА		22.446.744	4,89%
1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ¹⁴		53.914.907	11,74%
	Укупно		91.949.707	20,03%
2021				
1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ		7.481.545	1,16%
0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА		40.690.521	6,32%
1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ		82.737.443	12,85%
	Укупно		130.909.509	20,33%

¹⁴ Комуналне делатности у овој табели обухватају: одржавање чистоће на површинама јавне намене, управљање/одржавање јавним осветљењем и прозводњу и дистрибуцију топлотне енергије. Управљање и одржавање водоводне инфраструктуре и снабдевање водом за пиће, као и изградња водоводне инфраструктуре унутар комуналних делатности овде је изузета и приказана је под Приоритетним циљем 7.

2022			
1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	19079342	2,79%
0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	123143399	18,00%
1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	113709350	16,62%
	Укупно	255932091	37,41%
2023			
1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	11931198	1,78%
0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	75336300	11,21%
1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	46357514	6,9%
	Укупно	133625012	19,89%

СКГО: Расходи за период 2020-2023.

Као и у случају ПЦ 9, Средњорочним планом општине Мали Зворник су утврђени додатни циљ и мере, па ће овај Извештај обухватити и преглед показатеља и степен остварења циљних вредности. То се односи на ПЦ 4.1: Унапређена саобраћајна инфраструктура са две припадајуће мере:

- Мера 4.1.1: Изградња нових саобраћајница у насељима
- Мера 4.1.2: Изградња моста и уређење обалоутврде у Амајићу

Индикатори учинка за ПЦ 10

Ово је циљ ниског приоритета и за њега је дефинисан следећи показатељ учинка:

- Удео месних заједница са уређеним јавним простором повећан са 27% у 2017. години на 55% у 2027. години

Реализација: Циљна вредност од 40% је премашена. Од 11 месних заједница 5 је са уређеним јавним просторима, што је удео од 45%.

- Број засеока до којих не постоји приступ асфалтним путем

Реализација: Циљна вредност за 2023. годину је била 20, остварена вредност је остала непромењена.

Опис главних постигнућа и трендови

Изграђен је нови мост у Амајићу и уређена обалоутврда. У МЗ Сакар је уређен део плаже у центру села. Постављене су клупе са соларним пуњачима, реконструисане „печурке“ поред плаже.

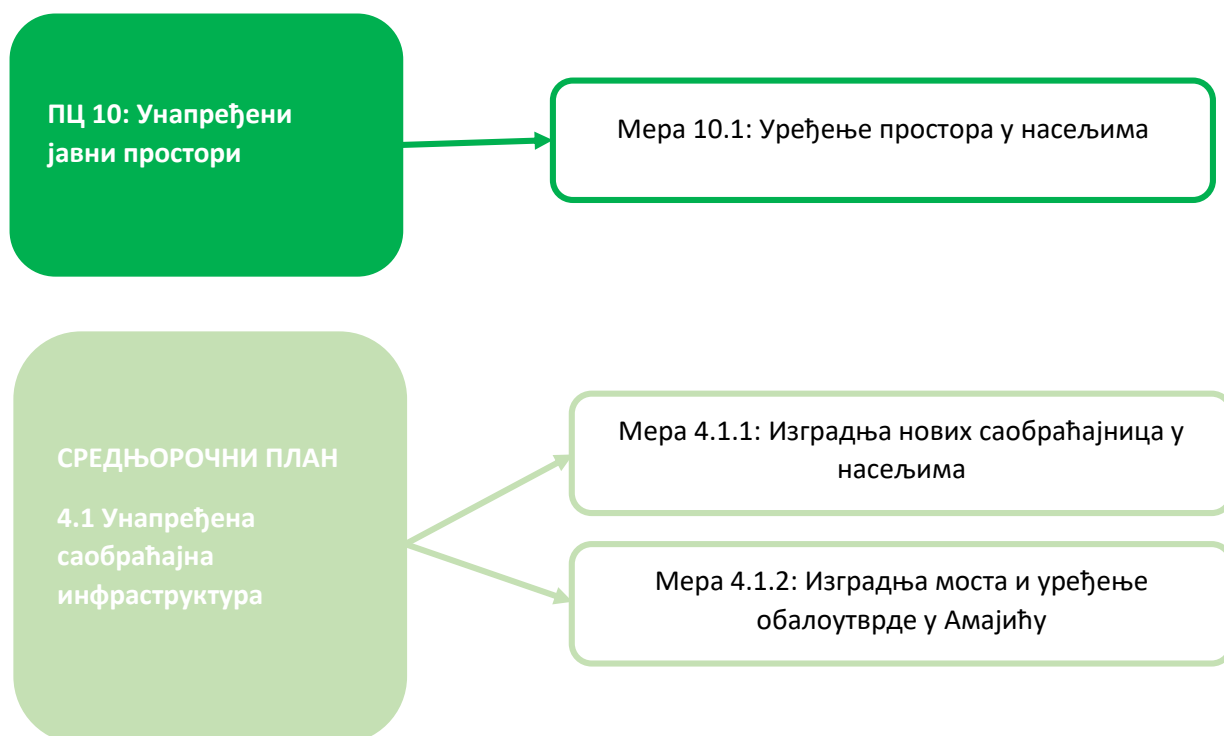
Допринос Агенди 2030

Допринос потциљевима наведеним у табели испод тренутно није могуће исказати кроз показатеље.

Приоритетни циљ	Потциљ (ЦОР)	Показатељ потциља	2019	2023
-----------------	--------------	-------------------	------	------

ПЦ 10	11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама	11.3.1 Однос стопе коришћења земљишта и стопе раста становништва		
	11.7 До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом	11.7.1 Просечан удео отворених јавних површина у изграђеним површинама просторима градова, према полу, старости и инвалидитету 11.7.2 Удео особа које су жртве физичког или сексуалног узнемиравања, према полу, старости, инвалидитету, и месту дешавања, током претходних 12 месеци		

Преглед и опис мера у оквиру приоритетног циља 10

Мера 10.1: У оквиру ове мере Општина је планирала да ради на изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева, јавних и зелених површина и других јавних објеката који су од значаја за живот грађана. Мера припада групи мера за обезбеђење добара и пружање услуга. Реализује се у дугорочном периоду (за више од пет година).

Мера 4.1.1: У циљу унапређења саобраћајне инфраструктуре, планирана је изградња нових саобраћајница у насељима: Радаљ, Брасина, Доња Борина, Сакар, Амајић, Доња Трешњица, Читлук, Цулине, Велика Река.

Мера 4.1.2: Пошто је Уговор са Војском РС о изнајмљивању понтонског моста истекао 01.04.2022. било је неопходно да се изгради нови мост и уреди обалоутврда на обе стране реке, што је у извештајном периоду и учињено.

Мера 10.1

Показатељи и остварене вредности за меру М10.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Површина нових/реконструисаних зелених површина	N/A		0	Извештај Одељења за привреду, инспекцијске послове, урбанизам и обједињену процедуру
Уређена дужина плаже и шеталишта у Малом Зворнику	0 m	400 m	0	
Уређена површина приобаља	0 ha	4 ha	0 ha	

Показатељ не одражава расходе и реализоване активности унутар ове мере, јер је реализација активности планирана за 2024. Резултати активности које су спроведене на уређењу јавних простора у насељима су:

- Израђено идејно решење за извођење радова уређење приобаља са пешачком стазом на К.О. Сакар у обухвату површине око 7ha између државног пута и Дринског језера;
- Израђен пројекат за извођење радова на уређењу приобаља са пешачком стазом на К.О. Сакар и изведени су радови;
- У оквиру уређења плаже у Сакару је урађен и 2023. године почео са радом понтонски базен за децу;
- Израђено идејно решење за извођење радова плаже и дела шеталишта у центру Малог Зворника у укупној дужини од L = 400m' и извођење радова на дужини L=200 м;
- Израђен пројекат за извођење радова плаже и дела шеталишта у центру Малог Зворника. Радови још нису започели због нерешених имовинско-правних односа;
- Набављена је амфибија (16.918.000 динара+прикључци, од чега је 7 милиона динара обезбеђено од кабинета министра без портфеља за девастиране општине) којом се одржава Зворничко језеро, спречава се настанак алги и смањује комунални отпад на површини. Дато је на управљање ЈКП Дрина.

За реализацију уређења плаже у Сакару утрошено је 14.614.344 РСД.

За припремне радове за уређење плаже и дела шеталишта у центру Малог Зворника је до сада утрошено 2.140.800 РСД, али радови нису изведени због нерешених имовинско-правних односа. То се такође односи и на уређење приобаља. Одређени ризик представља и неопходност прибављања сагласности ЈП Србијаводе.

Мера 4.1.1

Показатељи и остварене вредности за меру 4.1.1:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Дужина изграђених саобраћајница у надлежности општине (км годишње)	-	10	У 2022. и 2023. години асфалтирано 8 км	Извештај Одељења за привреду, инспекцијске послове, урбанизам и обједињену процедуру

Средства уложена у изградњу/реконструкцију саобраћајница, у периоду 2020 - 2023. износе 172.498.443,11 РСД.

Мера 4.1.2

Показатељи и остварене вредности за меру 4.1.2:

Показатељи резултата	Почетна вредности и базна година	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Извор провере
Изграђен мост у Амајићу и уређена обалоутврда	не	да	да	Записник Комисије о примопредаји са извештајем стручног надзора

Изградња моста у Амајићу је коштала 45.446.087,20 RSD.

Будуће праћење и извештавање о спровођењу и учинцима спровођења Плана развоја општине Мали Зворник за период 2020-2027. године

Општина Мали Зворник ће наставити **да редовно и континуирано прати спровођење Плана развоја општине Мали Зворник за период 2020-2027. године**, што, како је то дефинисано и у самом Плану развоја, обухвата низ задатака међу којима су:

- 1) редовна комуникација и размена информација између свих актера укључених у реализацију, електронским путем, одржавањем периодичних састанака и подношењем извештаја;
- 2) прикупљање свих података и информација о томе како тече реализација мера, укључујући и формирање евиденција које нису вођене а битне су за вредновање учинка;
- 3) дефинисање корективних мера у случају појаве проблема, односно превентивних мера у случају постојања ризика који могу угрозити спровођење Плана развоја;
- 4) информисање јавности и свих заинтересованих страна о томе како тече спровођење Плана развоја;
- 5) припрема и подношење годишњих и трогодишњег извештаја о спровођењу Плана развоја.

Праћење спровођења Плана развоја се усредсређује на редовно прикупљање података о оствареним вредностима показатеља за мерење учинака и поређење остварених и циљних вредности показатеља у дефинисаном периоду. Праћење даје кључне повратне информације доносиоцима одлука о томе које се активности/мере спроводе у складу са постављеним циљевима и финансијским планом, а које не. Када се утврде одступања, доносиоци одлука могу да размотре на који начин да коригују спровођење активности/мера или прерасподеле буџетска средства у наредном периоду у циљу остварења бољих резултата.

Одговорност за праћење спровођења Плана развоја општине Мали Зворник за период 2020-2027. године, како је то дефинисано у самом Плану развоја, има **Општинско веће**. За послове обједињавања прикупљених података, њихову обраду и израду извештаја задужена је **Служба за локално-економски развој**, уз координисану подршку свих одељења Општинске управе, који ће одржавати континуирану комуникацију са јавним предузећима и установама.

Следећи извештај о учинцима спровођења Плана развоја општине Мали Зворник израдиће се за период 2024-2026. године и надлежност за усвајање тог извештаја има Скупштина општине Мали Зворник, у складу са Законом о планском систему.

Општина ће, у складу са Законом о планском систему **редовно, сваке године доносити и објављивати на својој интернет страници средњорочне планове** којима се операционализује план развоја, а потом **израђивати и годишње извештаје о спровођењу средњорочног плана**, који уједно представљају и годишње извештаје о спровођењу плана развоја.

За унапређење процеса праћења и извештавања у општини Мали Зворник, од изузетне је важности да превасходно **процеси припреме одлуке о буџету и средњорочно планирање буду усаглашени**, како је то дефинисано у Закону о буџетском систему и Закону о планском систему и припадајућим уредбама, превасходно Уредби о методологији за израду средњорочног плана, као у Упутству за израду програмског буџета Министарства финансија. То подразумева да су посебни циљеви и показатељи учинка из средњорочног плана „пресликани” у програмски буџет

– као циљеви, односно показатељи учинка буџетског програма у оквиру ког се алоцирају средства за остварење тог посебног циља. Такође и да су очекивани резултати за одређену меру из средњорочног плана преузети као циљеви (очекивани резултати) програмске активности или пројекта у оквиру којег су алоцирана средства за спровођење мере, а последично и показатељи учинка утврђени за меру у средњорочном плану преузети као показатељи учинка остварења циљева програмске активности, односно пројекта у програмском буџету. На овај начин се обезбеђује да циљеви јавних политика и показатељи учинка буду идентично формулисани у плану развоја, средњорочном плану и програмском буџету и јасна је веза између постављених циљева и алокације средстава за њихово постизање. Услед актуелне поставке униформне програмске структуре буџета ЈЛС, овакво пресликавање није увек применљиво, тако да су одређена одступања очекивана, при чему ће Општина настојати да изврши усклађивања у мери у којој је могуће.

Уколико су процеси припреме одлуке о буџету и средњорочно планирање усаглашени, онда се може применити и интегрисано извештавање о спровођењу средњорочног плана и програмског буџета, а такође и интегрисано извештавање о спровођењу плана развоја. То значи да ће **Општина Мали Зворник координисати и усклађивати процес припреме извештаја о учинцима програма**, који се израђује у складу са Законом о буџетском систему и Упутством за праћење и извештавање о учинку програма Министарства финансија **и процес припреме годишњег извештаја о спровођењу средњорочног плана** који се израђује у складу са Законом о планском систему и Уредбом о методологији за израду средњорочног плана.